

gent:

zoveel stad

**Gent maakt
werk van
kennis**

Gent maakt werk van kennis

**Kennis als
motor voor
welvaart**

[p 7](#)

**Dicht netwerk
van kennisactoren**

[p 17](#)

**Investeren in de
Gentse kennisregio**

[p 39](#)

**Leven en werken
in Gent**

[p 57](#)

Kennis als motor voor welvaart

Het belang van kennis als grondstof voor maatschappelijke ontwikkeling en economische bedrijvigheid is enorm. Zowel in de industrie als in de dienstensector neemt de kennisintensiviteit toe.

De Stad Gent heeft zich daarom tot doel gesteld de krachten te bundelen en van de agglomeratie een slagkrachtige kennisregio te maken.

Kennis als motor voor welvaart

**Een slimme
groeistrategie**

p 11

**Van efficiëntie
naar innovatie
via kennis**

p 11

**Maak kennis
met Gent**

p 12

**Steeds
nieuwe zuurstof**

p 14

**Werken in een
kennisintensieve
stad**

p 14

**Ruimte
voor innovatie**

p 14

Kennis als motor voor welvaart

Een slimme groeistrategie

Het is goed leven in Vlaanderen. Dankzij de volgehouden aandacht voor efficiëntie en productiviteitsgroei produceerden we de voorbije decennia meer welvaart dan de andere Belgische regio's, de buurlanden en de rest van Europa. Onze hoge arbeidsproductiviteit heeft Vlaanderen op wereldschaal zelfs de status van productiviteitskampioen bezorgd en verklaart tegelijk in belangrijke mate onze hoge levensstandaard. Onze talenkennis en onze leergierigheid hebben er verder voor gezorgd dat we buiten onze grenzen op zoek zijn gegaan naar schaalvoordeel om de kost van onze industriële processen te beperken.

De snelle opkomst van een aantal nieuwe spelers in de wereldeconomie, zoals China en India, zorgt in Europa sinds een aantal jaren echter voor een nooit geziene concurrentie. Daardoor wordt kostencompetitiviteit voor Vlaanderen een steeds grotere uitdaging. De nieuwe economische spelers beschikken immers over belangrijke kostenvoordelen, die de prijzen van de traditionele Europese industrieën onder druk zetten.

Als we het concurrentievermogen van de Vlaamse ondernemingen op peil willen houden, dan moeten we volop investeren in een slimme manier om meerwaarde te creëren. Kennis en innovatie moeten daarvoor de basisingrediënten zijn. Gezien ons hoog opleidings- en onderwijsniveau, onze centrale ligging en onze historische aanleg om voortdurend op zoek te gaan naar synergie en samenwerkingsverbanden, hebben we alvast heel wat troeven in handen om de nieuwe economische uitdagingen in ons voordeel om te buigen.

Van efficiëntie naar innovatie via kennis

Vlaanderen koos ervoor om de stap te zetten naar een innovatiegedreven economie, gebaseerd op het valoriseren van de beschikbare kennis. In deze groeistrategie vormen creativiteit en ondernemerschap belangrijke voorwaarden van het concurrentievermogen. Investeren in de toepassing van kennis en innovatie, in de meest brede zin, is noodzakelijk om duurzame groei en werkgelegenheidscreatie te verzekeren. Zo willen we in Vlaanderen intensief op zoek gaan naar manieren om

R&D-resultaten te vertalen in concrete markttoepassingen. Ook willen we daarbij zo veel mogelijk buitenlandse ondernemingen en kenniswerkers betrekken, omdat we ervan overtuigd zijn dat samenwerkingsverbanden tot een win-winsituatie leiden. De ligging van Vlaanderen in het centrum van de Europese beslissingscentra maakt van onze regio immers de ideale uitvalsbasis voor buitenlandse partners om nieuwe markten aan te boren.

Maak kennis met Gent

Dankzij zijn vooraanstaande positie inzake fundamenteel onderzoek en kennisverwerving is Gent een sterke economische motor voor de groei in Vlaanderen. De Stad heeft de ontwikkeling van de kenniseconomie op de agenda gezet als een volwaardig beleidsdomein dat het stimuleren van de innovatie en het ondersteunen en begeleiden van ondernemers centraal stelt.

Gent is de bakermat van de biotechnologie in de regio. De voorbije jaren heeft de Arteveldestad zich ontpopt tot de draaispil van de Vlaamse biotech. De groepering van hightech biobedrijven (o.a. Innogenetics, Devgen, Cropdesign), in synergie met AUGent-laboratoria en het VIB in het Wetenschapspark Ardoyen, heeft daar in belangrijke mate toe bijgedragen.

Ghent Bio Energy Valley (GBEV) groepeert naast hightech industriële biotechbedrijven ook dienstverleners en publieke partners. GBEV wil onder meer de Gentse haven tot een internationaal erkende groeipool van industriële bio-energieproducten en -activiteiten uitbouwen.

Nadat de haven de voorbije eeuw al een belangrijke economische draaischijf was voor België en Europa, werd ze ook een cruciale schakel in de opkomende kennisindustrie. Er werken meer dan 70.000 mensen en jaarlijks wordt er ongeveer 48 miljoen ton goederen behandeld.

De voorbije decennia is Gent er bovendien in geslaagd om haar economische troeven te versterken met een ijzersterke reputatie inzake gastvrijheid, openheid van geest en levenskwaliteit. Gent is een jonge stad met een bruisend cultureel leven dat zijn rijk historisch verleden alle eer aandoet.

Gent is een fantastische en compacte stad, compleet met middeleeuwse kastelen. Gentenaars zijn bijzonder vriendelijk, beleefd, en een tikkeltje gereserveerd. Het ruime aanbod van brood, bier en chocolade maakt het me altijd weer moeilijk om te kiezen.

Amir-Behzad Samii (Iran), Professor Operations Management, Vlerick Leuven Gent Management School

Steeds nieuwe zuurstof

Het gevarieerde aanbod aan onderwijsinstellingen maakt van Gent de grootste studentenstad van Vlaanderen. Maar liefst 67.000 studenten bereiden zich hier jaarlijks voor op het beroepsleven. Elke onderwijsinstelling biedt een ruim pakket aan sociale voorzieningen, zodat studenten zich in optimale omstandigheden kunnen ontplooiën.

De befaamde universiteit is een van de voornaamste aantrekkingspolen voor jongeren om massaal naar Gent af te zakken. UGent wordt wereldwijd erkend als een van de beste instituten voor wetenschappelijk onderzoek.

In het wetenschappelijk magazine The Scientist werd de universiteit gelauwerd, specifiek vanwege haar verwezenlijkingen op het vlak van de life sciences. Behalve de universiteit telt Gent ook meerdere hogescholen en een hoog aantal andere onderzoeksinstituten. De grote instroom van studenten zorgt niet alleen voor een belangrijk verjongingseffect van de bevolkingspiramide van de stad, maar voorziet de kennispool ook voortdurend van verse zuurstof. Kennisbedrijven die zich in Gent komen vestigen, weten zich verzekerd van een soepele samenwerking met de verschillende kennisinstellingen. Dat blijkt bijvoorbeeld uit de groeicijfers van het aantal doctoraatsstudenten, afgeleverde doctoraten, het aantal publicaties en het aantal octrooien dat jaarlijks binnen de stadsgrenzen wordt afgeleverd.

Werken in een kennisintensieve stad

De loontrekkende werkgelegenheid in Gent kenmerkt zich door een specialisatie in kennisintensieve sectoren. 92.000 werknemers zijn aan de slag in bedrijven die kennis als voornaamste grondstof gebruiken. Dat is een aandeel van 60% in de totale loontrekkende werkgelegenheid. Deze verhouding ligt ruim hoger dan het gemiddelde in Vlaanderen. Bovendien zijn er ook 12.000 zelfstandigen actief in de kennisintensieve sectoren.

Een belangrijk deel van de kenniswerkers is actief in de hoog- en middelhoogtechnologische productiesectoren, waarin vooral de automobielsector en zijn toeleveranciers een voorname rol spelen. Ook de sterke aanwezigheid van biotechnologiebedrijven in de Gentse regio speelt hierin een bepalende rol.

De welvaartscreatie in de Gentse regio (bepaald op basis van het bruto binnenlands product per capita) behoort tot de hoogste in Vlaanderen. Dat is bijzonder goed nieuws met het oog op een welvarende toekomst. Een grote welvaartscreatie is immers noodzakelijk om het concurrentievermogen structureel te verbeteren en werkgelegenheid met volwaardige, kwalitatieve jobs te garanderen.

Ruimte voor innovatie

De lokale Gentse overheid is er zich terdege van bewust dat haar ambities om de regio op internationaal niveau te laten uitgroeien tot een economische regio van kennis en innovatie, enkel mogelijk is door samen te werken. Het is noodzakelijk dat alle actoren in de stad de handen in elkaar slaan. De Stad Gent heeft daarom al belangrijke partnerships afgesloten.

In 2006 werd bijvoorbeeld een overeenkomst gesloten met de universiteit om intensief samen te werken rond de uitbouw van gunstige randvoorwaarden voor de verdere ontwikkeling van kennisbedrijvigheid. Daarbij wordt onder meer gefocust op het vergroten van het infrastructuraanbod voor de vestiging van kennisintensieve bedrijven. De beschikbaarheid van ruimte - vandaag en in de toekomst - voor kennisbedrijvigheid in wetenschapsparken, terreinen voor kennisbedrijvigheid en incubatoren is immers essentieel voor een stad die de kenniseconomie omarmt.

Wetenschap is alomtegenwoordig in deze studentenstad, en wordt ondersteund door de overheid. Als onderzoeker heb ik toegang tot een brede waaier aan kennisfaciliteiten zoals bibliotheken, verschillende faculteiten, conferenties en seminars.

 Dmitriy Borodin (Rusland), Postdoctoraal Onderzoeker Production Information Systems Labo, Universiteit Gent

Dicht netwerk van kennis- actoren

Het dichte netwerk van kennisinstellingen in Gent is uniek in Europa. In welbepaalde domeinen vergaart de stad al eeuwenlang kennis, zoals rond staal en textiel. Deze twee sectoren zijn dankzij hun dynamiek en innovatiegerichtheid nog steeds belangrijk voor de regio.

In andere gebieden bouwden we de laatste jaren een snelle voorsprong uit. Zo is Gent wereldwijd bekend als de bakermat van de biotechnologie. En onze kennis van breedbandtechnologie en ICT wint aan belang.

Deze nieuwe kennisdomeinen vormen niet noodzakelijk nieuwe industriële sectoren; vele nieuwe ontwikkelingen kunnen door samenwerking en

netwerking tussen de verschillende kennisinstellingen ook vrij snel vertaald en toegepast worden in de bestaande sectoren - soms ten onrechte traditioneel genoemd - zoals de zorg- en de metaalsector.

Een sterke link met enerzijds een veelzijdig onderwijsaanbod en anderzijds het bedrijfsleven creëert een dynamiek die drijft op innovatie. De samenwerking tussen de kennisactoren onderling en met het bedrijfsleven creëert een cruciale synergie. Deze zorgt bovendien voor een vruchtbare kruisbestuiving waardoor nieuwe kenniscentra en bedrijven ontstaan - de ultieme garantie voor de continue ontwikkeling van het Gentse kennisnetwerk.

Dicht netwerk van kennis- actoren

Gent BC

p 20

**Universiteit
Gent**

p 21

**Vlerick Leuven Gent
Management School**

p 23

Hogeschool Gent

p 24

**Artevelde-
hogeschool**

p 24

**KaHo Sint-Lieven
Technologiecampus
Gent**

p 26

**Interdisciplinair
instituut voor
Breedband-
technologie (IBBT)**

p 26

**Universitair
Ziekenhuis Gent**

p 27

**Onderzoekscentrum
voor de Aanwending
van Staal (OCAS)**

p 29

**Center for
Research
in Metallurgy (CRM)**

p 29

Clusta

p 30

**Belgisch Instituut
voor Lastechniek**

p 30

**Strategisch Initiatief
Materialen (SIM)**

p 30

**Flanders Materi-
als Centre (Flamac,
afdeling van SIM)**

p 31

Centexbel

p 32

**Vlaams Instituut
voor Biotechnologie
(VIB)**

p 34

**Ghent Bio-Energy
Valley**

p 36

**Instituut voor
Landbouw- en
Visserijonderzoek
(ILVO)**

p 36

Dicht netwerk van kennisactoren

Gent BC

De overeenkomst die de Stad Gent en UGent in 2006 afsloten, voorziet niet alleen samenwerking rond 'Ruimte voor kenniseconomie'. Ook rond het stimuleren van ondernemerschap en innovatie in de Gentse regio en rond een betere profilering van Gent als kennisregio werken beide partijen samen.

Eén van de acties hiertoe was de oprichting van een kennisplatform Gent BC - Big in Creativity. Gent BC is een online én real-life netwerk dat alle actoren op vlak van technologisch ondernemerschap en technologische innovatie met elkaar in contact brengt en van informatie voorziet over ondernemerschap en innovatie.

De Gentse regio heeft een aanzienlijke voorsprong uitgebouwd op vlak van technologische kennis. Het kennisplatform wil die voorsprong verder uitbouwen door de inspanningen van de actoren in de Gentse kenniseconomie te bundelen en te versterken, het technologische ondernemerschap in de Gentse kennisregio te stimuleren en de Gentse kennisregio te promoten in Vlaanderen en in het buitenland.

Gent BC organiseert één keer per maand een Business Café waar onderzoekers en ondernemers van gedachten kunnen wisselen over technologie, innovatie en ondernemerschap.

Daarnaast worden - vaak ook in samenwerking met partners uit de regio - specifieke workshops en congressen georganiseerd om kennis vanuit de onderzoeksinstituten sneller te laten doorstromen naar industriële toepassingen.

Gent BC is als kennisplatform aanvaard door het Europees Fonds voor Regionale Ontwikkeling (EFRO), dat een gedeelte mee financiert.
www.gentbc.be

Dribbelen met Wetenschap in 2009

Met meer dan 180 deelnemers (trainers, atleten, kinesisten, coaches, geneesheren, onderzoekers). Doelstelling: partijen uit Vlaanderen en Nederland samenbrengen en informatie geven hoe onderzoek een bijdrage kan leveren in de voetbalwereld. Gerenommeerde onderzoekers van de Universiteit Gent, de Rijksuniversiteit Groningen en de Vrije Universiteit Amsterdam gaven toelichting over recente wetenschappelijke bevindingen en praktische tips over talentidentificatie, blessurepreventie, analyse van trainingen en wedstrijden en technologische ontwikkelingen in de sport.

Exchange for Feed, Food and Health

Internationaal congres met meer dan 150 deelnemers uit kennisinstellingen in Vlaanderen en industrie (voeding, veevoerders en gezondheidssector).

Universiteit Gent

Aan de Universiteit Gent bieden meer dan 130 vakgroepen verspreid over 11 faculteiten in alle wetenschappelijke disciplines hoogstaande en door onderzoek ondersteunde opleidingen. De campusen zijn verspreid over de stad, van in het historisch centrum tot in de groene rand.

Gerennomeerde onderzoekscentra en gespecialiseerde laboratoria zijn er actief in uiteenlopende wetenschappelijke domeinen. Verschillende projecten in disciplines als geschiedenis, biotechnologie, aquacultuur en micro-elektronica hebben internationale weerklank en genieten wereldfaam. Bovendien hebben tal van innovatieve bedrijven hun wortels in het Gentse onderzoek.

Sterk internationaal actief

Het actieve internationaliseringsbeleid wordt enerzijds versterkt door strategische allianties met universiteiten uit de buurlanden en anderzijds door een gerichte inzet op groeiregio's zoals China en India. Op het vlak van onderzoek- en ontwikkelingssamenwerking heeft de universiteit een rijke traditie. Tal van ontwikkelingssamenwerkingsprojecten gaan terug op onderzoekswerk in de faculteiten Bio-ingenieurswetenschappen en Wetenschappen. Het aantal doctoraten aan de universiteit groeit de laatste jaren voortdurend. Maar liefst 20% van de 438 doctoraten in 2009 werd verdedigd door een internationale doctoraat student. Ook het aantal spin-offs blijft jaar na jaar stijgen: in 2008 waren er 5, in 2009 al 7.

Nauwe band met de industrie

Ongeveer 30% van het onderzoeksgeld komt uit de privésector: een cijfer dat de nauwe verwevenheid van de universiteit met de industrie mooi illustreert. Onderzoeksgerichte bedrijven kunnen voor infrastructuur en ondersteuning terecht in twee daartoe ontwikkelde wetenschapsparken. Door de hoge concentratie van onderzoeksgroe-

pen van de universiteit - en de aanwezigheid van het VIB (biotech), IMEC (nanotechnologie), IBBT (breedband en ICT) en SIM (materialen) - is wetenschapspark Ardoyen in Gent (Zwijnaarde) een ideale vestigingsplaats voor hoogtechnologische, R&D-intensieve bedrijven. Onderzoek en toepassingen van nieuwe energietechnologieën kunnen terecht in het wetenschapspark Greenbridge in Oostende, op zo'n 60 km van Gent, aan de Noordzee.

Universiteit met wereldambitie

Om op internationaal niveau het voortouw te nemen, werden de voorbije jaren 5 multidisciplinaire onderzoeksplatformen geselecteerd. Zij krijgen gemiddeld 2,5 miljoen euro aan onderzoeksmiddelen en 5 bijkomende professorposities. De domeinen waarop wordt ingezet, zijn ontsteking & immuniteit, neurowetenschappen, nano- en biofotonica, bioinformatica en biotechnologie voor een duurzame economie. Andere initiatieven die de Universiteit Gent aansluiting geven bij de wereldtop, zijn de bouw van een nieuw datacenter met een hoogperformante supercomputer voor wetenschappelijk onderzoek en de oprichting van vijf doctoraatscholen. Ook de doorstart van TechTransfer, dat technologische innovatieopportunities opspoort en verantwoordelijk is voor valorisatie en commercialisering van kennis en technologieën uit het universitaire onderzoek, zal de universiteitsactiviteiten kracht bijzetten.

Universiteit Gent kort

Universiteit Gent is één van de belangrijkste universitaire instellingen in het Nederlands taalgebied. Het is een open, sociaal geëngageerde en pluralistische universiteit in een breed internationaal perspectief. Met meer dan 33.000 studenten is Universiteit Gent één van de grootste universiteiten van Vlaanderen en België. Heel wat onderzoeksgroepen genieten wereldfaam. Een onderzoekspost is er aantrekkelijk, ook door de beschikbare onderzoeksbudgetten en de relatief lage onderwijsbelasting.

- Personeel: 7500 medewerkers, waarvan 67% onderzoekers (meer dan 80 nationaliteiten)
- R&D-budget 2009: 212 miljoen euro

www.UGent.be

Vlerick Leuven Gent Management School

Gent heeft met de Vlerick Leuven Gent Management School een internationale academische businessschool met internationaal aanzien.

Het onderzoek naar en de opleiding in management, ondernemerschap en leiderschapsontwikkeling startte in 1953 in de schoot van de Gentse Universiteit. Vandaag heeft de autonome businessschool een uniek partnership met de twee grootste Belgische universiteiten, namelijk die van

Gent en Leuven, en betreft ze meer dan 250 organisaties in haar onderzoek. Campussen zijn er in Leuven, Gent en Sint-Petersburg (Rusland).

De School heeft ook een alliantie met Peking University (China) en University of Stellenbosch Business School (Zuid-Afrika).

De onderzoekers van de school zijn in contact met tal van internationale onderzoekscentra. Daarbij zijn vooral hun 'peer-netwerken' van belang bij de

Vlerick Leuven Gent Management School kort

De Vlerick Leuven Gent Management School beschikt over drie accreditaties: AACSB, EQUIS en AMBA. Ze bekleedt bovendien een alsmaar belangrijker plaats in businessschool rankings, zoals die van de Financial Times of de Economist. Jaarlijks volgen zo'n 800 studenten masteropleidingen en MBA-programma's, circa 6000 leidinggevendenden volgen er elk jaar managementontwikkelingsprogramma's.

- Personeel: 180 medewerkers, waarvan 116 onderzoekers
- R&D-budget in 2009: 6 miljoen euro

www.vlerick.be

uitbouw van vruchtbare samenwerkingsverbanden. Op toonaangevende congressen wereldwijd presenteren zij de kennis in hun specifieke vakgebied. Aantrekkingskracht voor veel buitenlandse medewerkers zijn de ruimschoots beschikbare financiële en technologische middelen en de uitzonderlijke onderzoeksreputatie van deze businessschool.

Gent is een schitterende stad om als expat in te wonen. De rijke geschiedenis en traditie, gecombineerd met de levendige sfeer van een studentenstad bieden een academicus als ik een verkwikkende omgeving om in te verblijven. De typische grootstedelijke problemen vind je hier niet, wel tal van fijne plekjes om te ontdekken.

Deva Rangarajan (India), Associate Professor, Vlerick Leuven Gent Management School.

Hogeschool Gent

Het grote aanbod van professionele bachelor-opleidingen en academische bachelor- en master-opleidingen in uiteenlopende disciplines aan de Hogeschool Gent - van ingenieurswetenschappen tot kunsten - creëert een sterke meerwaarde voor onderzoek en samenwerkingsmogelijkheden. Zo'n 450 onderzoekers participeren in meer dan 300 nationale en internationale onderzoeksprojecten.

Het gaat vooral om toegepaste opleidingen en onderzoek, gericht op het sociaal, economisch en cultureel weefsel van de regio. De Hogeschool Gent profileert zich met de aanwezigheid van onmiddellijk toepasbare expertise steeds meer als een partner in innovatie voor kmo's en non-profit-organisaties.

Internationaal gooide de Hogeschool recent hoge ogen onder meer door:

- de realisatie van de kortfilm Candy Darling van Sylvia Defrance, die vele internationale prijzen in de wacht sleepte,
- de optimalisering van de teelt van de kiwibes,
- de ontwikkeling van een apparatuur- draagtas voor de NASA, in première in gebruik genomen door de in Gent geboren astronaut en ISS-commandant Frank De Winne.

Arteveldehogeschool

De Arteveldehogeschool biedt onderwijs, onderzoek en dienstverlening in gezondheidszorg, sociaalagogisch werk, onderwijs, handelswetenschappen en bedrijfskunde, industriële wetenschappen en technologie. Ze staat sterk in 15 professionele bachelor-opleidingen. De Arteveldehogeschool - Vlaanderens grootste katholieke hogeschool met 9.600 studenten - heeft bijzondere aandacht voor projecten inzake duurzaamheid en ondernemerschap. Ze kan uitpakken met tal van realisaties op het vlak van ontwikkeling van methodieken en materialen voor het praktijkveld.

Hogeschool Gent kort

Onderwijs, onderzoek en maatschappelijke dienstverlening zijn de centrale doelstellingen van de Hogeschool Gent. Via de competentie van haar medewerkers en afgestudeerden, en de valorisatie van haar onderzoek wil ze een kritische, creatieve en open maatschappij bevorderen. De Hogeschool Gent heeft een uitgesproken onderzoeksprofiel en is met haar 17.000 studenten, 22 professionele bacheloropleidingen, 14 academische bacheloropleidingen en 25 masteropleidingen de grootste hogeschool van België.

- Personeel: 2300 medewerkers, waarvan 487 onderzoekers (72 internationale medewerkers, waarvan 26 onderzoekers)
- R&D-budget in 2009: 16 miljoen euro

www.hogent.be

Arteveldehogeschool kort

De Arteveldehogeschool is niet alleen sterk ingebed in het Gentse netwerk van de Universiteit, de kenniscentra en de bedrijfswereld. Ze houdt er ook strategische allianties op na met organisaties in Canada, Ecuador, Turkije, Vietnam en Zuid-Afrika. Onder het zesde Europese Kaderprogramma is ze voortrekker van 'ALLADIN', een specifiek targetted research project in e-health, met 10 partners uit België, Hongarije, Slovenië, Verenigd Koninkrijk, Ierland, Italië en Griekenland.

- Personeel: 1050 medewerkers, waarvan 53 onderzoekers
- R&D-budget in 2009: 1,7 miljoen euro in 2007 (de laatste jaren: 5% van de werkingsopbrengst uit projecten)

www.arteveldehs.be

KaHo Sint-Lieven Technologiecampus Gent

De Technologiecampus Gent van de Katholieke Hogeschool Sint-Lieven biedt opleidingen tot industrieel ingenieur en tal van bacheloropleidingen zoals in agro- & biotechnologie, bedrijfsmanagement, biomedische laboratoriumtechnologie, chemie, elektromechanica en elektronica-ict. Het onderwijsgerelateerde technologisch onderzoek is sterk implementatie gericht, maar biedt door zijn

directe koppeling met fundamenteel onderzoek enerzijds en het bedrijfsleven en ondernemerschap anderzijds een ideale voedingsbodem voor innovatie. Er studeren 3.300 studenten aan KaHO Sint-Lieven. Op 20 jaar tijd groeide de KaHo Sint-Lieven Technologiecampus Gent uit tot een gereputeerd onderzoekscentrum met regionale, nationale en internationale R&D-partnerships.

KaHo Sint-Lieven Technologiecampus Gent kort

Samen met bedrijven en/of het Vlaams agentschap voor Innovatie door Wetenschap en Technologie (IWT) voert de KaHo Sint-Lieven basisonderzoek in de domeinen duurzaam bouwen en geomatica; vleeswarentechnologie; enzym-, fermentatie- en brouwerijtechnologie; mechanica van materialen, producten en processen; mechanica en sturing van aandrijfsystemen; elektrische energie-techniek; datamining en procesregeling; draadloze & mobiele communicatie en beveiliging; automatische planning, scheduling en timetabling (IT). Collectief onderzoek gebeurt er onder meer naar geur- en smaaktechnologie, en naar energiebesparing met licht (lichttechnologie).

Drie spin-offs zagen het levenslicht in de schoot van de campus: Indurium Engineering Services, dat de invloed van mechanische en thermische belastingen op complexe constructies en producten evalueert; biotechonderneming Fugeia, dat (samen met K.U.Leuven) een methode heeft ontwikkeld om vezels uit tarwezemelen te onttrekken; en Engineering and Solutions in Transport and Logistics (ESTL), dat oplossingen ontwikkelt voor ladingverlies tijdens transport.

- Personeel: 500 medewerkers, waarvan 180 onderzoekers
- R&D-budget in 2009: 4,5 miljoen euro

www.kahosl.be

Interdisciplinair instituut voor Breedbandtechnologie (IBBT)

Economische én maatschappelijke impact realiseren via innovatie in ICT, dat is de missie van IBBT. Essentieel daarbij is een nauwe samenwerking met industriële partners, non-profitorganisaties en de overheid. Zo wordt een vlotte doorstroming van de onderzoeksresultaten naar vermarktbaar producten en diensten gegarandeerd. De onderzoeksinstelling participeert daartoe ook in tal van ICT-gerelateerde overlegstructuren en netwerkorganisaties, in Vlaanderen en Europa. Sinds de oprichting in 2005 ontstonden er zes spin-offs uit de schoot van het IBBT. Omwille van de nauwe link met IBBT zijn enkele daarvan gehuisvest in iCUBES, het IBBT-bedrijvencentrum in het hart van Gent. Ook VRT-medialab, de technologische onderzoekscel van de Vlaamse openbare televisieomroep, en enkele andere innovatieve starters hebben er zich gevestigd.

Gent lijkt een sprookjesstad met huizen van peperkoek en twee rivieren die schijnbaar rustig naast de straten kabbelen. Maar onder die façade bruist Gent als een stomende fabriek van onderzoek en onderwijs, die je uitdaagt verder te kijken, vragen te stellen en te durven denken.

Nora Srzentic (Kroatië), Onderzoeksassistente
Financiële Economie, Universiteit Gent

Universitair Ziekenhuis Gent

Het Universitair Ziekenhuis Gent is een toonaangevend zorg- en wetenschapscentrum in Vlaanderen. Met meer dan 1.000 bedden en ruim 5.600 medewerkers munt het uit in hooggespecialiseerde, kwalitatieve en patiëntvriendelijke zorg. Dagelijks worden zo'n 3.000 patiënten gediagnosticeerd, opgevolgd of behandeld in een gamma van specialismen. De bekommernis van alle artsen, verpleegkundigen en andere zorgkundigen gaat in de eerste

plaats uit naar het de optimale verzorging én het comfort van de patiënten.

Als universitair ziekenhuis heeft het UZ Gent ook een belangrijke opdracht in wetenschappelijk onderzoek en opleiding. Daarvoor werkt het nauw samen met de Faculteit Geneeskunde en Gezondheidswetenschappen van de Universiteit Gent. In het UZ Gent krijgen meer dan 400 arts-specialisten hun opleiding. Als onderzoekscentrum is het UZ Gent jaarlijks goed voor meer dan 1.000 A1-publicaties op basis van translationeel en klinisch onderzoek in diverse labo's en direct in de kliniek. Focus van het onderzoek ligt o.a. op genetica, immunologie/ inflammatie, neurowetenschappen en oncologie.

IBBT kort

IBBT stimuleert innovatie in ICT via ruim 100 projecten met meer dan 300 organisaties. Het doel? Gezamenlijke ontwikkeling van innovatieve toepassingen door interdisciplinaire teams in een waaier van domeinen: van gezondheidszorg, over mobiliteit & logistiek, cultuur & media tot groene ICT. Naast technologie is er in elke fase van het onderzoek aandacht voor aspecten zoals usability, beleid, wetgeving en businessmodellen.

- Personeel: 120 medewerkers, waarvan 90 onderzoekers (9 nationaliteiten)
- R&D-budget in 2009: 23,2 miljoen euro

www.ibbt.be

Het UZ Gent kort

Het jaarbudget van het ziekenhuis bedraagt ongeveer 500 miljoen euro. Het UZ Gent beschikt over state-of-the-art technologie, zowel voor zorg als voor onderzoek: 3 CT-scans, 4 CAT-labs, 2 angiografie-zalen, 3 MRI (1 tesla, 1,5 tesla en 3 tesla), 4 lineaire versnellers, 1 EFO-zaal, 1 PET-scan, 1 PET-CT-scan, 1 cyclotron.

Jaarlijks komen zo'n 500.000 patiënten op consultatie en vinden in het operatiekwartier 30.000 ingrepen plaats.

- Personeel: 5.600 medewerkers
- Budget: 500 miljoen euro

www.uzgent.be

Christophe Vander Eecken©

De regio Gent huisvest van oudsher een bloeiende staalnijverheid. Hieruit ontstond in de loop der jaren een rijk kennisnetwerk.

Onderzoekscentrum voor de Aanwending van Staal (OCAS)

Het doel van OCAS is de uitbouw van competenties en kennis rond staal en metaal. Op basis daarvan werkt het onderzoekscentrum samen met haar klanten aan staaltoepassingen en oplossingen. OCAS valoriseert haar kennis via spin-offs, joint ventures en licenties. Bij OCAS werken medewerkers van 16 verschillende nationaliteiten aan onderzoeksvragen vanuit alle hoeken van de wereld. Er is een hecht samenwerkingsverband met ArcelorMittal en met andere bedrijven uit de industrie, met non-profitorganisaties en met verschillende Belgische en internationale universiteiten.

Center for Research in Metallurgy (CRM)

CRM verdiept zich in de synergie tussen processen en productaspecten in de staalnijverheid. Het beschikt over een modern uitgerust labo met unieke simulatoren voor product- en procesoptimalisatie. Het onderzoekscentrum - dat een uitstekende reputatie geniet - houdt nauw contact met industriële partners in binnen- en buitenland en participeert actief in Europese projecten. Een recent partnership met OCAS en de oprichting van de joint venture Metal Processing Centre met ArcelorMittal zal het centrum toelaten haar expertise op internationaal niveau verder uit te bouwen.

Gent heeft het uitzicht van een middeleeuwse stad, maar wordt daarentegen bevolkt door vooral jonge mensen. Voor mij is het de meest bruisende en leefbare stad in België.

Farhan Azmat Ali (Pakistan), student, Universiteit Gent

OCAS kort

In de haven van Gent bevindt zich OCAS, het hoogtechnologisch, marktgericht onderzoekscentrum voor staaltoepassingen. Het is een joint venture tussen de Vlaamse overheid en ArcelorMittal, dat in Gent sterk actief is. Het beschikt over krachtige expertise op vlak van metallurgie, deklaagontwikkeling en applicatieonderzoek.

- Personeel: 140 medewerkers, waarvan 75 onderzoekers (16 nationaliteiten)
- R&D omzet in 2009: 17 miljoen euro
- Locaties: hoofdzetel te Zelzate, metallurgisch lab in Zwijnaarde en een uitbreiding in opbouw te Zwijnaarde (opening voorzien in 2011)

www.ocas.be

CRM kort

CRM verricht vraaggedreven onderzoek voor de metaalnijverheid. De focus ligt op de ontwikkeling van nieuwe producten, waarbij de mechanische eigenschappen worden verbeterd door nieuwe samenstellingen en procesinnovatie, en op de optimalisatie van walsprocessen (verbeterde productiviteit, lager energieverbruik, minder onderhoud, ...).

- Personeel: 21 medewerkers, waarvan 10 onderzoekers (4 uit het buitenland)
- R&D-budget: 2,6 miljoen euro (voor de afdeling Zwijnaarde)

www.crm-eur.com

Clusta

Clusta is de erkende netwerkorganisatie voor de staalplaatverwerkende industrie. De organisatie wil de kennis bij de Vlaamse metaalverwerkende kmo's verhogen door met hen aan R&D te doen en zo een hefboom te creëren voor innovatie. Op basis van eigen onderzoek organiseert Clusta eveneens innovatiebevorderende opleidingen en

seminaries. Om de vinger aan de pols te houden, is Clusta lid van regionale, Vlaamse en Europese innovatienetwerken. Op korte termijn wordt het lokale netwerk nog steviger door een intensievere samenwerking met OCAS, BIL (Belgisch Instituut voor Lastechniek) en SIM (Strategisch Initiatief Materialen).

Belgisch Instituut voor Lastechniek

Het Belgisch Instituut voor Lastechniek (BIL) verricht onderzoek naar het lassen en verbinden van metalen en legeringen. Het focust op nieuwe methodes, testmogelijkheden en toepassingen. Het BIL plant om in Zwijnaarde - samen met OCAS en de Universiteit Gent - een Metal Structures Centre op te richten, dat 200 onderzoekers zal samenbrengen rond duurzame metaalconstructies voor de energiemarkt.

Strategisch Initiatief Materialen (SIM)

SIM is een virtuele onderzoeksorganisatie die de bestaande onderzoekscentra rond materialen in Vlaanderen verenigt. Primair doel is het verrichten van thematisch strategisch onderzoek in internationale samenwerkingsverbanden ten dienste van het Vlaamse bedrijfsleven. In het bestuur van SIM zijn alle universiteiten en de bedrijven uit de Vlaamse materialenindustrie vertegenwoordigd. De open innovatiestructuur is zo opgezet dat zoveel mogelijk Vlaamse bedrijven, en vooral dan de kmo's, de ontwikkelde kennis kunnen vermarkten. Onderzoeksinstellingen die aan SIM-projecten deelnemen worden voor 100 % vergoed. Deelnemende bedrijven worden rechtstreeks door het IWT (Agentschap voor Innovatie door Wetenschap en Technologie) gesubsidieerd.

Clusta kort

Door zijn schaal en de kennis van de Vlaamse markt kan Clusta snel inspelen op nieuwe behoeften. De focus van de ervaren Clusta-adviseurs ligt bij de kleine bedrijven. Zij kunnen de steun van Clusta het best gebruiken.

- Personeel: 7 medewerkers (waarvan 4 FTE onderzoekers)
- R&D-budget in 2009: 500.000 euro

www.clusta.be

BIL kort

Het BIL verricht zeer gespecialiseerd onderzoek en is ingebed in een netwerk van internationale labo's voor uitwisseling. De organisatie is ook actief lid van het International Institute of Welding (IIW) en de European Federation for Welding, Joining and Cutting (EWF).

- Personeel: 24 medewerkers, waarvan 18 onderzoekers
- R&D-budget in 2009: 2,8 miljoen euro

www.bil-ibs.be

Het SIM-hoofdkantoor bevindt zich in het Technologiepark in Zwijnaarde waar in 2011 een aantal materiaalgerelateerde onderzoekscentra (o.a. OCAS, Sirris, Clusta, Bil, CRM, Vakgroep Metallurgie en Materiaalkunde UGent, labo Magnel voor Betononderzoek UGent) onder een dak verenigd zullen zijn.

SIM kort

SIM is de virtuele onderzoeksorganisatie die alle bestaande Vlaamse kenniscentra rond materialen groepeerd. De drie centrale onderzoeksthema's zijn Materialen voor licht en energie, Duurzame structurele materialen en Nanomaterialen. Duurzaamheid en 'cradle-to cradle' zijn binnen elk van deze thema's prioritaire aandachtspunten en randvoorwaarden.

- R&D budget voor de periode mei 2009 - december 2011: 14,47 miljoen euro

www.sim-flanders.be

Flamac kort

Flamac focust, als afdeling binnen het Strategisch Initiatief Materialen (SIM), op high-throughput technologieën. Doel is innovatief onderzoek rond nieuwe materialen significant te versnellen en te verbreden. Hiervoor beschikt het over unieke apparatuur en sterke expertise voor de high-throughput ontwikkeling van o.m. coatings, inkten, cosmetica, detergenten, legeringen en ceramische materialen.

- Personeel: 9 medewerkers, waarvan 8 onderzoekers
- R&D-budget in 2009: 1 miljoen euro

www.flamac.be

Flanders Materials Centre (Flamac, afdeling van SIM)

Flamac is gespecialiseerd in het ontwikkelen van high-throughput technologieën voor versneld materiaalonderzoek en in het uitvoeren van onderzoek volgens deze technologieën. Daartoe beschikt Flamac over een aantal unieke geautomatiseerde installaties. Flamac heeft een internationaal netwerk met universiteiten, collectieve centra en industriële partners. Het onderzoekscentrum organiseert jaarlijks een internationaal congres rond high-throughput materiaalonderzoek waaraan tal van onderzoekers en vertegenwoordigers van het bedrijfsleven deelnemen.

Al in de 13de eeuw was Gent in Europa vermaard voor haar textielindustrie. Vandaag huisvest de stad nog steeds een uitgebreide textielknowhow, die met succes toegepast wordt in onder meer de landbouw, industrie, bouw, wegebouw, transport, de sport en composieten.

Centexbel

Met meer dan 800 lidbedrijven is Centexbel hét Belgische kennishart van de textielindustrie. Centexbel, een kenniscentrum met 140 hooggeschoolde medewerkers, voert collectief en bedrijfsspecifiek onderzoek uit en beschikt over geavanceerde labo's om chemisch, fysisch, microbiologisch, en brandgedrag van allerlei vormen van textiel te testen. Het verleent daarnaast technologisch advies, stimuleert innovatie en biedt bedrijven ondersteuning bij onder meer octrooiaanvragen, normalisatie en productcertificatie.

Door de grote betrokkenheid van de textielproducenten - dergelijke schaal is uniek in Europa - zijn veel Belgische bedrijven actief in Europees onderzoek en is Centexbel zelf een gewaardeerde wetenschappelijke partner in tal van internationale privé onderzoeksprojecten.

Sterk vertakt internationaal netwerk

Centexbel maakt deel uit van tal van lokale, nationale en Europese innovatie- en technologienetwerken en beroepsfederaties. Netwerken zijn immers van groot belang voor het toegepast onderzoek dat er wordt verricht, veelal op Europees niveau. Centexbel stuwt textielinnovatie voort.

Zo wordt zwaar ingezet op technisch textiel, een nichemarkt met enorm groeipotentieel. De intense samenwerking met Flamac en het composietenlab van de Universiteit Gent wil de samenwerking tussen de composiet- en de textielwereld doen toenemen en als groeisector bekendmaken.

Centexbel kort

Naast haar 800 lidbedrijven uit de Belgische textielindustrie heeft Centexbel zo'n 130 geassocieerde lidbedrijven: Europese bedrijven die betrokken zijn bij het onderzoek en de dienstverlening. Het zijn vooral bedrijven uit de sectoren textiel, machinebouw en chemie, en grote afnemers van textiel zoals de automobiel-, distributie- en confectiebedrijven.

Meer dan 1.450 klanten uit 35 landen doen een beroep op de testingexpertise van het geaccrediteerd labo van Centexbel.

Het is bovendien erkend als 'notified body' voor productcertificatie onder meer voor CE-labeling van beschermingstextiel, vloerbedekking, businterieur en speelgoed. En het is een erkend labo voor labels zoals Öko-Tex, Ecoflower, made in Green, GUT, Ecopur en Cradle to Cradle.

- Personeel: 140 medewerkers, waarvan 90 universitair geschoolde onderzoekers
- R&D-budget 2009: 11 miljoen euro

www.centexbel.be

Vlaams Instituut voor Biotechnologie (VIB)

VIB is een onderzoeksinstituut dat baanbrekend onderzoek verricht in de levenswetenschappen. VIB-wetenschappers bestuderen de moleculaire mechanismen die instaan voor de werking van het menselijk lichaam, planten en micro-organismen. Uit die studie put VIB vernieuwende inzichten over de normale en abnormale of pathologische levensprocessen.

Voortdurend nieuw bloed

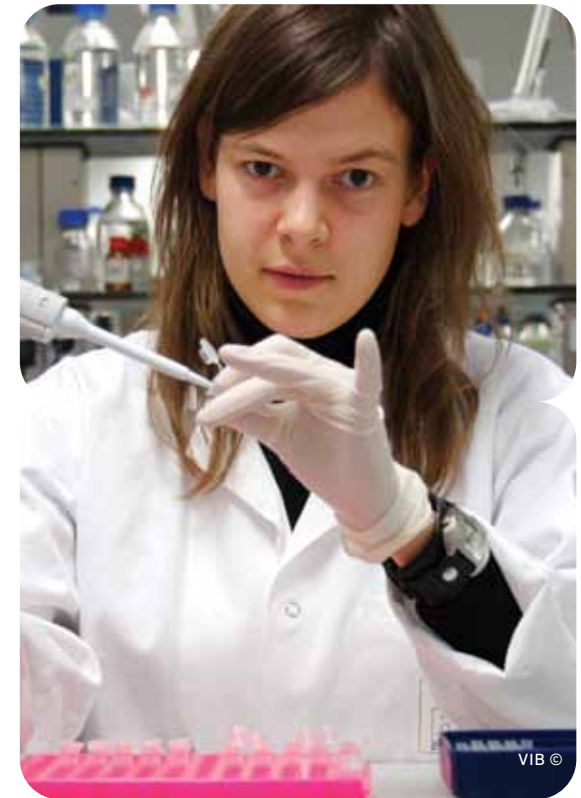
VIB werkt nauw samen met vier Vlaamse universiteiten en heeft heel wat nationale en internationale contacten, wat tot de hoge medewerkersrotatie leidt van ongeveer 17% per jaar. Dit brengt een constante aanvoer van nieuw bloed met zich mee. Die hoge rotatie is grotendeels het gevolg van de uitstroom van doctoraatsstudenten, die een volgende stap zetten in hun loopbaan, hetzij in de biotechindustrie, hetzij in de academische wereld.

VIB besteedt veel aandacht aan het aantrekken van nieuw talent op alle niveaus, in het bijzonder bij groepsleiders. VIB streeft ernaar om aan jonge wetenschappers met slechts enkele jaren postdoctorale ervaring, maar met buitengewoon potentieel, de kans te geven om als onafhankelijk junior groepsleider een eigen groep op te starten en te ontwikkelen. In 2009 werden 13 nieuwe groepsleiders aangesteld waarvan verschillende jonger dan 35. Dit heeft als gevolg dat de internationalisatiegraad binnen VIB intussen hoge proporties aanneemt. Zo bedraagt de internationalisatiegraad van alle

wetenschappelijke functies momenteel 40%, verdeeld over 56 nationaliteiten. Bij de groepsleiders en experts zijn er 20% buitenlanders, bij de post-docs 45 % en bij de doctoraatsstudenten 42%.

Activiteiten leiden tot grote bedrijvigheid

De vernieuwende basiskennis van VIB is een continue bron van nieuwe technologieën en vindingen. Deze kunnen de basis vormen voor nieuwe maatschappelijke en industriële toepassingen, zoals diagnostica of geneesmiddelen. VIB heeft de ambitie om zijn wetenschappelijke ontdekkingen en inzichten te vertalen naar toepassingen die ten dienste staan van de maatschappij en leiden tot een betere levenskwaliteit. Daarom worden de uitvindingen van VIB beschermd via octrooien. Deze worden actief uitgelicenseerd aan bedrijven in binnen- en buitenland die de uitvindingen willen omzetten in nuttige producten of toepassingen. Nieuwe vindingen kunnen door VIB ook uitgebouwd worden tot technologieplatformen, die de basis zijn voor een nieuw biohightechbedrijf. Bij de oprichting van een nieuw biotechbedrijf bouwt VIB in nauw overleg met de onderzoekers aan technologieplatformen. Na een conceptfase stelt VIB een ondernemingsplan op. Daarna begint de zoektocht naar ervaren managers om het bedrijf te leiden, en naar binnen- of buitenlandse investeerders die in de start-up willen investeren.

Bruisend en ontspannend. Dynamisch en romantisch. Historisch en hypermodern. Wat je ook zoekt, in Gent is het te vinden. De bekende frietjes, bieren en chocolade doen de rest!

Massimo Marzorati (Italië), Ph.D,
Universiteit Gent

DE PORTFOLIO VAN VIB START-UPS TELT ONDER MEER:

Devgen: ontwikkelt zaden met hoge opbrengst en milieuvriendelijke gewasbeschermingstechnologie door gebruik te maken van een portfolio van geavanceerde biotechnologie en moleculaire veredelings technieken. Devgen werd opgericht in 1997 en heeft kantoren in Gent (België), Singapore, Hyderabad (India), General Santos

(De Filippijnen) en Delaware (US) en stelt wereldwijd meer dan 280 mensen tewerk.

CropDesign: is een plantenbiotechnologiebedrijf dat zich toelegt op de identificatie van genen die de ontwikkeling, productie en opbrengst van gewassen verbeteren. CropDesign is gestart in 1998 als een spin-off van VIB en is sedert 2006 deel van BASF Plant Science.

Ablynx: is een biofarmaceutische onderneming die zich toelegt op het onderzoek naar en de ontwikkeling van Nanobodies, een nieuwe klasse van therapeutische proteïnen, op basis van fragmenten van enkel-domein antilichamen, voor diverse ernstige en levensbedreigende menselijke ziekten. Ablynx werd opgericht in 2001 in Gent en telt momenteel meer dan 230 werknemers.

Pronota: dit hoogtechnologische biomerkerbedrijf ontwikkelt een nieuwe generatie diagnostische producten. Bij Pronota werken 28 mensen.

Actogenix: is een biofarmaceutisch bedrijf dat zich richt op de ontwikkeling en commercialisering van ActoBiotics™, een nieuwe klasse van oraal toegediende biofarmaceutische geneesmiddelen voor de gerichte behandeling van ernstige ziekten die dringende medische verzorging eisen.

VIB kort

VIB kent een uniek concept waarin de hechte samenwerking met de vier Vlaamse universiteiten van Gent, Leuven, Antwerpen en Brussel centraal staat. Samen met hen stelt VIB meer dan 1200 wetenschappers en technici te werk in 72 onderzoeksgroepen. Deze bevinden zich op de campus van de vier partneruniversiteiten en zijn gestructureerd in acht departementen. Door dit unieke samenwerkingsverband bundelt VIB een ruime deskundigheid en wetenschappelijke ervaring op het terrein van biowetenschappen.

In 2009 publiceerde VIB 470 publicaties in internationale vaktijdschriften waarvan 282 in hoog gerangschikte tijdschriften. Hiervan werden er 106 in toptijdschriften gepubliceerd. Ook de publicaties in de

supertijdschriften zoals Nature, Cell en Science kent de laatste jaren een exponentiële groei. Voor de eerste maal in zijn geschiedenis realiseerde VIB in 2009 meer dan 100 wetenschappelijke doorbraken.

VIB voert ook een actief technologietransferbeleid. Een belangrijk objectief van techtransfer binnen VIB is nieuwe jobs te creëren. In 2009 steeg het aantal plaatsen voor hooggekwalificeerde werknemers in VIB-start-ups met 30 eenheden tot 460.

- Personeel: 1200 medewerkers, waarvan 723 onderzoekers, van 56 nationaliteiten
- Inkomsten in 2009: 68,1 miljoen euro
- Uitgaven in 2009: 61,9 miljoen euro

www.vib.be

VIB ©

Ghent Bio-Energy Valley

Ghent Bio-Energy Valley is een publiek-private samenwerking die de ontwikkeling van duurzame bio-energie-activiteiten en de daaruit resulterende economische groei in de Gentse regio ondersteunt. De vzw promoot de ontwikkeling van de biogebaseerde economie via nauwe samenwerkingsprogramma's en de creatie van synergie tussen de partners actief in R&D, logistiek, structurele maatregelen en beleid. Ook communicatie naar het brede publiek behoort tot de opdracht. Daarnaast groepeerde Ghent Bio-Energy Valley wetenschappelijke expertise uit negen onderzoeksgroepen van de Universiteit Gent. Deze expertise omvat kennis over de volledige productieketen van biogebaseerde producten, gaande van het verbeteren van gewassen, tot het omzetten van de landbouwgrondstof via groene chemie en industriële biotechnologie naar biogebaseerde eindproducten.

Recent investeerden Vlaanderen, Nederland en Europa 21 miljoen euro in de bouw van Bio Base Europe. Deze proeffabriek in de Gentse haven richt zich op het opschalen van biogebaseerde technologieën en processen naar semi-industriële schaal. Lees meer over Bio Base Europe op pagina 55.

Instituut voor Landbouw- en Visserijonderzoek (ILVO)

Het Instituut voor Landbouw- en Visserijonderzoek voert kwalitatief hoogstaand onderzoek uit en biedt dienstverlening aan zowel het beleid als de sector. Het onderzoek is gebundeld in negen programma's: Duurzame plantaardige productie; Vernieuwende landbouw, visserij en productverwerking; Kwaliteitsvolle dierenhouderij; Duurzame exploitatie van mariene rijkdommen; Landbouw en visserij in een wijzigend klimaat; Landbouw in de natuurlijke omgeving; Landbouw en visserij voor veilig en kwaliteitsvol voedsel; Dynamisch landelijk gebied en Competitieve landbouwsystemen. Het instituut beschikt hiervoor over een unieke infrastructuur: ruim 200 ha proefvelden, 15.000 m² stallen, 20.000 m² serres, geaccrediteerde laboratoria, een pilootfabriek, ... ILVO telt internationaal erkende referentielaboratoria voor GGO's en voor plantenpathogenen. Ook de eenheid Visserij is uniek in België en de buurlanden.

Ghent Bio-Energy Valley kort

Ghent Bio-Energy Valley is ontstaan uit een samenwerking tussen Universiteit Gent, de Stad Gent, de Haven van Gent, de Provinciale Ontwikkelingsmaatschappij Oost-Vlaanderen en het lokale bedrijfsleven. De organisatie is dan ook sterk ingebed in een regionaal netwerk. In Europa is Ghent Bio-Energy Valley een van de toonaangevende clusters - en de grootste havengebonden cluster - voor de productie van biobrandstoffen. Met

Bio Base Europe, dat de aanvoer van grondstoffen naadloos integreert in de productieketen, heeft de cluster een pilootinstallatie voor Industriële Biotechnologie en Bioraffinage die uniek is in de wereld.

- Personeel: 8 medewerkers
- meer dan 200 onderzoekers
- R&D-budget in 2009: ca. 50 miljoen euro

www.gbev.org

ILVO kort

De onderzoekers van het ILVO werken samen met Vlaamse en Waalse universiteiten, hogescholen en praktijkcentra. Daarnaast lopen verscheidene Europees gefinancierde onderzoeksprojecten met Europese partners.

- Personeel: 550 medewerkers, waarvan 50% onderzoekers, van 15 nationaliteiten
- R&D-budget in 2009: 31,1 miljoen euro

www.ilvo.vlaanderen.be

Investeren in de Gentse kennisregio

Gent heeft historisch gezien steeds een belangrijke culturele en economische plaats ingenomen in Vlaanderen. Vandaag schept deze regio nog steeds de perfecte omstandigheden voor de stad om haar positie als investeringstrekpleister te versterken. De stad Gent weet die troeven nog te

versterken. Door een strategisch gelegen haven, een kennispool van formaat met de universiteit als draaischijf, en een uitstekende samenwerking met de lokale en internationale kennisbedrijven die er voldoende ruimte krijgen om zich te ontplooiën.

Investeren in de Gentse kennisregio

**Vlaanderen:
een aantrekkelijke
investeringsregio**

p 42

**Gent in het
Vlaamse plaatje**

p 45

**Waarom - als
kennisintensief
bedrijf - investeren
in Gent?**

p 46

**Gent biedt
ruimte voor
ontwikkeling**

p 51

Investeren in de Gentse kennisregio

Vlaanderen: een aantrekkelijke investeringsregio

Telkens wanneer de internationale rangschikking wordt gemaakt van de meest aantrekkelijke investeringsregio's, gooit Vlaanderen hoge ogen. En dat hebben we niet alleen te danken aan onze strategische locatie, in het hart van het meest welvarende deel van Europa. Evenmin louter aan Brussel thuisbasis van het Europese zenuwcentrum als extra aantrekkingspool. Ook onze logistieke sterkte is voor vele investeerders een troef:

Aan de top in Europa

In de tweejaarlijkse studie 'European Cities & Regions of the future 2010/11' van het fDi magazine van the Financial Times bekleedt Vlaanderen de 7de plaats in de algemene rangschikking. Bovendien werd Vlaanderen gelauwerd als de Europese regio met de beste strategie voor het aantrekken van buitenlandse investeringen.

Ook de stad Gent deed het volgens de studie voortreffelijk. Ze kreeg een plaats in de Europese top-10 van meest aantrekkelijke microsteden (met minder dan 250.000 inwoners) voor buitenlandse investeringen.

Vlaanderen is makkelijk toegankelijk via havens en luchthavens. En telt dichte en uitgebreide netwerken van wegen, waterwegen en spoorwegen. Voor logistieke operaties behoren we dan ook traditioneel tot de top van Europa. Bovendien genieten Vlamingen een goede reputatie: niet alleen zijn we harde en productieve werkers - in 2009 behaalden we nog de derde plaats op de Global Productivity Index - we spreken makkelijk meerdere talen en zijn leergierig. Die goede eigenschappen worden aangescherpt door ons hoogkwalitatief onderwijssysteem, waarvan de sterkte tot uiting komt in tal van vergelijkende internationale studies. Deze belangrijke menselijke factoren geven in vele investeringsdossiers de doorslag.

Ook het fiscale en financiële beleid in ons land is ondernemingsvriendelijk. Met de notionele in-trestaftrek, bijvoorbeeld, daalt de belastingsdruk tot een attractief niveau. En met tal van maatregelen scheidt de overheid een gunstig klimaat voor onze kennismaatschappij. Innovatie en onderzoek worden ook geruggensteund door een uitgebreid netwerk van universiteiten, onderzoekscentra, kennisclusters en incubatoren. Verschillende sectoren zijn hier dan ook goed vertegenwoordigd: automobiel, chemie en kunststoffen, life sciences, milieutechnologie, logistiek, ICT, voeding, lifestyle. Ten slotte is er de goede levenskwaliteit die Vlamingen ten volle waarderen: onze regio staat bekend om zijn Bourgondische levensstijl, om zijn uitstekende medische voorzieningen, en om een uitstekend en divers onderwijsaanbod. Troeven die elke expat - en zijn of haar familie - weet te waarderen ...

Een groot aantal goed opgeleide en professionele mensen, en autoriteiten die zowel ondersteunend als flexibel werken voor de lokale bedrijven, maakt van Gent een perfecte businessstad. In combinatie met de vriendelijkheid van de bewoners, de rijke cultuur en de schoonheid van de stad en de gezellige restaurants en terrasjes is het niet moeilijk om je hier vlog thuis te voelen.

Jens Holtinger (Zweden) algemeen directeur, Volvo Europa Truck.

Tom Dhaenens ©

Uit onderzoek naar onderzoeksexpats

Uit een bevraging door de Universiteit Gent (2008) van 50 buitenlandse onderzoekers aan Vlaamse universiteiten en kenniscentra, bleek duidelijk dat zij zeer tevreden zijn over de levenskwaliteit die onze regio te bieden heeft, zowel voor henzelf als voor hun gezin. Maar ook tal van andere positieve punten halen ze aan:

- De aantrekkelijkheid van een aantal onderzoeksposities (BOF-ZAP en Odysseus) wordt vaak vermeld. Via Odysseus, bijvoorbeeld, kunnen toponderzoekers een post betrekken bij een Vlaams 'gastonderzoekscentrum'.
- Het FWO (Fonds Wetenschappelijk Onderzoek - Vlaanderen) trekt 12 miljoen euro uit om - gedurende 5 jaar - start-up-financiering te voorzien voor de onderzoeksprojecten van Odysseus-onderzoekers.
- Vele onderzoekers kozen voor een bepaalde onderzoeksgroep omwille van de wetenschappelijke reputatie die deze geniet. Heel wat onderzoeksgroepen in Vlaanderen hebben immers

naam en faam opgebouwd die hen een internationale aantrekkingskracht verleent.

- Ook de centrale ligging binnen Europa maakt van Vlaanderen een zeer aantrekkelijke regio voor buitenlandse onderzoekers om te reizen of contact te houden met familie (vooral voor Europese onderzoekers).
- De meertaligheid van Vlamingen wordt door onderzoekers vaak vermeld als belangrijk voordeel. Het feit dat buitenlanders zich in het dagelijks leven (bv. winkels) kunnen uitdrukken in het Engels vergemakkelijkt de integratie.

- Aangezien veel buitenlandse onderzoekers met hun partner naar Vlaanderen komen, is ook de aanwezigheid van internationale bedrijvigheid een belangrijke sterkte van Vlaanderen. Hierdoor vergroten de kansen op het vinden van een baan voor de partner.
- Ook wordt de toegankelijkheid van het hoogkwalitatieve Vlaamse gezondheidssysteem als zeer positief ervaren.

Innovatie, life sciences & farma: voorkeursbehandeling in Vlaanderen

In onze kennismaatschappij wordt bijzonder veel belang gehecht aan onderzoek en innovatie. Voor onderzoekspersoneel, voor R&D-gerichte investeringen en voor inkomsten uit patenten ontwikkelde Vlaanderen dan ook uiteenlopende stimulerende maatregelen.

- Bedrijven die - na 2007 - een patent indienden of aankochten, kunnen 80% van de inkomsten die ze eruit genereren aftrekken van hun belastbare nettowinst. Zo kunnen ze hun investering in R&D snel terugverdienen.
- Investeringen in patenten en R&D komen in aanmerking voor een verhoogde investeringsaftrek.

- Voor hoogopgeleid personeel, ingenieurs en onderzoekers moeten bedrijven in Vlaanderen tot 75% minder sociale bijdragen betalen.

Vlaanderen is ook een Europese topregio voor bedrijven die (pre)klinische tests uitvoeren. De nauwe samenwerking tussen ziekenhuizen, universiteiten, onderzoekscentra en farmaspelers creëerde een ideale omgeving voor dit essentiële onderdeel van de ontwikkeling van elke innovatieve therapie. De nationale wetgeving zorgt ervoor dat goedkeuringstijden bij experimenten op mensen bijzonder kort zijn: 15 dagen voor Fase I en 28 dagen voor II-IV. Dit biedt bedrijven in life sciences met testactiviteiten in Vlaanderen een aanzienlijk competitief voordeel.

Fondsen voor R&D makkelijk beschikbaar

Voor het ondersteunen van innovatie door het bedrijfsleven in Vlaanderen, richtte de Vlaamse regering het IWT op, het Vlaams Agentschap voor Innovatie door Wetenschap en Technologie (www.iwt.be). Elk bedrijf dat actief is op Vlaams grondgebied kan er terecht voor ondersteuning - zowel advies als subsidies - voor onderzoek en innovatieve activiteiten. In 2009 spendeerde het IWT nagenoeg 300 miljoen euro aan projecten van bedrijven en/of kenniscentra. Het IWT stimuleert netwerking en samenwerking tussen alle innovatieve actoren in Vlaanderen én in de gehele Europese Unie.

Nog voor een bedrijf zich vestigt in Vlaanderen, kan het met het IWT in gesprek gaan over mogelijke ondersteuning. Beslist het IWT bepaalde projecten niet te ondersteunen, dan krijgt de aanvrager een gedetailleerde uitleg en advies over waarom en waar zijn dossier nog niet rijp is. Ook zo weet het IWT meerwaarde te bieden aan innovatieve spelers.

In een verdere fase: bereidwillig durfkapitaal

Vlaanderen telt ook heel wat venture capitalists en business angels, die innovatieve ondernemingen ondersteunen in hun groei. Gimv (www.gimv.com), bijvoorbeeld is, met 30 jaar ervaring, de belangrijkste durfkapitaalverschaffer in ons land en een belangrijke speler op de Europese en internationale investeringsmarkt. Het bedrijf is genoteerd op Euronext Brussel. Gimv beheert een portefeuille van 1,7 miljard euro aan activa, met inbegrip van fondsen van derden.

Naast Gimv zijn er tientallen andere durfkapitaalverschaffers in het Vlaamse landschap die lokale en internationale bedrijven van start-up-financiering voorzien.

Gent in het Vlaamse plaatje

Vlaanderen vormt het economische hart van de Europese pentagoon Milaan-Parijs-Londen-Hamburg-München. In deze vijfhoek wordt ongeveer 50% van het Europese bbp geproduceerd. Gent heeft binnen deze pentagoon een strategische ligging.

De stad ligt tussen verschillende krachtige economische gebieden: de Randstad Holland in het noorden, het Ruhrgebied in het oosten, Londen in het westen en de Franse grootsteden Parijs en Rijsel-Roubaix-Tourcoing in het zuiden. Dankzij zijn strategische ligging beschikt Gent over een enorm potentieel. Andere grote steden, zoals Brussel en Antwerpen, en de buurlanden Frankrijk en Nederland, bevinden zich op amper een uur rijden van de stad. De internationale luchthaven Brussels Airport ligt op slechts 60 km en Brussel en Antwerpen vormen ook knooppunten van het Europese HST-netwerk.

Ook de haven van Gent zorgt voor makkelijke logistieke ontsluiting. Ze ligt aan het kruispunt van drukke binnenvaartwegen en neemt in de belangrijke transportcorridor tussen Gent en Parijs een centrale plaats in. Voor deze binnenvaart-express staat het ambitieuze Seine-Nord project op stapel. Dat zal voor een betere binnenvaartontsluiting zorgen via de Bovenschelde, Canal Seine-Nord en

Seine. De stad Gent telt 243.155 inwoners en kende de voorbije acht jaar een bevolkingstoename van 8%. Het almaar groeiende aantal studenten en scholieren in Gent - momenteel meer dan 100.000 - vergroot de aantrekkelijkheid voor investeringen. De stad ontvangt vandaag al elke dag 38.000 pendelaars en startte met de ombouw van het Sint-Pietersstation tot het grootste treinstation van Vlaanderen. Na de werken zal het aantal pendelaars stijgen tot 60.000. Gent telt jaarlijks ruim 610.000 hotelovernachtingen. Daarvan zijn 71% voor vakantiedoeleinden; 29% voor conferenties, seminaries en beroepsdoeleinden. Dat Gent een stad is met groeiende aantrekkingskracht voor buitenlandse investeerders bewijst de recente tweejaarlijkse studie door fDi Magazine van the Financial Times. In het 2010/2011 overzicht van aantrekkelijke Europese regio's en steden om in te investeren, staat Gent in de top-10 in de categorie van steden met minder dan 250.000 inwoners. Een puike prestatie die de ambities van de stad perfect weerspiegelt.

Zoem op de Haven van Gent

Het sociaaleconomisch belang van de haven van Gent voor de Gentse en Vlaamse regio kan nauwelijks overschat worden. 70.000 mensen hebben een job in of rond de haven in meer dan 300 bedrijven. Met een jaarlijkse overslag van meer dan 48 miljoen ton goederen is de Gentse zeehaven de derde grootste van het land. Het is een middelgrote, congestievrije haven met 28 km kade en 220 km spoorweg, verdeeld over 4.700 hectare. De Gentse haven biedt een perfect evenwicht tussen vaartijd en voor- en natransport.

17 kilometer landinwaarts, op een paar uur varen van de Noordzee, biedt ze de mogelijkheid om vele kilometers en uren vrachtvervoer over de weg naar het hinterland te besparen. De haven ligt bovendien achter een zeevaartsluis, waardoor er een rustige, getijdenvrije toegang is.

Het Havenbedrijf (www.havengent.be) streeft naar diversificatie van de activiteiten, kiest voor versterking van de bestaande industrieën en zet vooral in op markten met een groeipotentieel. Dit leidt ertoe dat de haven tegen 2020 streeft naar jaarlijks een maritieme goederenoverslag van 30 miljoen ton en 20 miljoen ton via binnenvaart. Naast het behoud van bestaande industriële activiteiten wil het Havenbedrijf de haven verder uitbouwen tot een logistiek platform.

Dankzij een snelle nautische ontsluiting voor roro- en Panamax-schepen is de Gentse zeehaven een geprefereerde locatie voor industriële groepen uit de staalindustrie, autoassemblage, voedingssector, papierproductie, energiesector en chemische nijverheid. Gent is een gereputeerde zeehaven voor de behandeling van graan, kolen, wagens, chemicaliën, staal-, woud- en olieproducten en bouwmaterialen.

In het Gentse havengebied is er nog ruimte voor uitbreiding. Gent beschikt met het nieuwe Kluizendok en de omliggende bedrijventerreinen waar nog 600 ha beschikbaar is, over een extra troef voor investeerders die in de haven nieuwe activiteiten willen ontwikkelen. De haven van Gent is als middelgrote zeehaven immers strategisch gelegen in het logistieke hart van Europa. Een unieke locatie dus

voor investeerders die op zoek zijn naar nieuwe, bouwklare havengebonden terreinen. De Gentse haven wil haar positie behouden als zeehaven met de grootste biobrandstof-cluster in Europa. Aan het Kluizendok wordt 80 hectare voorbehouden voor de biobased chemiesector.

De gekende slogan "Large enough to cope, small enough to care" is de Gentse haven op het lijf geschreven. Gent heeft geen last van de congestieproblemen waar veel grote Europese havens mee kampen. Een vlotte aansluiting naar verschillende Europese verkeersaders vormt een extra troef.

Waarom - als kennisintensief bedrijf - investeren in Gent?

Gent heeft een pak troeven voor internationaal actieve kennisintensieve bedrijven. Als grote kennispool biedt de stad immers een hecht netwerk waarbij ondernemingen en onderzoeksinstituten samen de grenzen van innovatie verleggen.

Grootste en snelgroeiende kennispool

Met meer dan 67.000 studenten is Gent met ruime voorsprong de grootste studentenstad van Vlaanderen. De Universiteit Gent speelt met 33.000 studenten hierin een hoofdrol. Het studentenaantal van de

tweede grootste universiteit in Vlaanderen kende de voorbije vier jaar een opmerkelijke stijging van 22%. Dankzij de universiteit beschikt Gent over een grote kennispool, die sterk aangroeit. Zo telt de Universiteit Gent in het academiejaar 2010-2011 3.198 doctoraatsstudenten: een toename van 46% over de afgelopen 5 jaar. Om die doctorandi een hoog niveau en een internationaal georiënteerde vorming en wetenschappelijke training te geven, startte de universiteit met Doctoral Schools. De uitbouw hiervan zal helpen onderzoekers internationaal te rekruteren.

Voor mij is Gent de bourgondische versie van Silicon Valley. Het barst van de heerlijke restaurants, mooie pleinen en geweldige cafés. Maar nog fantastischer zijn de innovatieve start-ups, de enorme concentratie aan interessante mensen en een bijna Hollandse ondernemerslust!

Polle de Maagt (Nederland),
Marketing Consultant, InSites Consulting

Buitenlandse ondernemingen betrokken in onderzoeksactiviteiten

Gent is er de laatste jaren in geslaagd een aantal belangrijke buitenlandse ondernemingen te overtuigen hun onderzoeksactiviteiten in Gent te starten.

- Zo richtte Yakult in Gent zijn eerste Europese wetenschappelijk onderzoekscentrum op. Yakult is wereldwijd pionier en innovator op het vlak van preventieve gezondheidszorg en probiotica en zal haar wetenschappelijke basis uitbouwen in dit Europese centrum. Het Japanse bedrijf koos hiervoor als locatie de VIB-bioincubator in Gent.

- Ook Pfizer koos Gent voor de vestiging van een onderzoekscentrum: PARC of Pfizer Analytical Research Center. Dit 'Center of Excellence' combineert de expertise van de onderzoeksgroep voor scheidingstechnieken in de organische chemie aan de Universiteit Gent met de knowhow van Pfizer. Het centrum beoogt de ontwikkeling van snelle technieken voor farmaceutische analyse en de ontdekking van geneesmiddelen.

Samenwerking tussen bedrijven, universiteiten en hogescholen floreert

De Universiteit Gent scoort goed op het vlak van samenwerking tussen industrie en bedrijven. Er gebeurt relatief veel dienstverlening en collaboratief onderzoek. Veel onderzoeksgroepen verrichten immers toegepast onderzoek. Dit wordt ook zo ervaren door de hoogkennisintensieve bedrijven in Gent: zij geven aan op het vlak van innovatie nauwe samenwerkingsverbanden te smeden.

Vooraf met andere ondernemingen en met universiteiten en/of hogescholen wordt samengewerkt, in mindere mate met publieke of particuliere onderzoeksinstellingen. Vanuit de talrijke kennisinstellingen ontstaan ook spin-offs. Zo realiseert de Universiteit Gent samen met VIB 2 à 3 spin-offs per jaar en er zijn aanwijzingen dat het aantal spin-offs de volgende jaren zal toenemen.

Life sciences met biotechfocus

Gent telt vandaag 27 life sciences bedrijven. De aanwezigheid van een technologiepark en twee bio-incubatoren is daar niet vreemd aan. Ook de aanwezigheid van het Universitair Ziekenhuis Gent, het Vlaams Instituut voor Biotechnologie (VIB) en de Universiteit Gent vormen een bijzondere meerwaarde voor de biotechsector. Evenzeer belangrijk is de aanwezigheid van Ghent Bio-Energy Valley (en het Bio Base Europe project) met het oog op de verdere ontwikkeling van de witte biotech.

Veel IWT-steun naar regio Gent

Voor het ontwikkelen van nieuwe kennis kunnen ondernemingen en onderzoeksinstituten en -instituten een beroep doen op overheidssteun. In Vlaanderen geeft het IWT projectsubsidies voor R&D. In de periode 2007-2009 waren er 240 verschillende ondernemingen uit het arrondissement Gent aanvrager van of partner in een project dat subsidie kreeg van het IWT. Concreet leverde dit 1.272 IWT-projecten op in die periode.

Sterke octrooipositie in technologie-domeinen zoals biotech, chemie, farma en telecom

Het jaarlijkse aantal octrooien van de Universiteit Gent nam in de periode 2002-2008 gestaag toe. Wanneer de octrooien in de portefeuille worden gekoppeld aan hun technologiedomein - op basis van hun International Patent Classification - blijkt dat ruim één derde gekoppeld is aan biotech.

Gent is trouwens niet enkel van de universiteit afhankelijk voor zijn octrooien. Ook grote bedrijven en kennisinstellingen zoals Innogenetics en VIB hebben nieuwe technologieën en processen ontwikkeld en gepatenteerd. Hiermee rekening houdend is de octrooipositie in de biotechnologie nog meer uitgesproken.

Ook op het vlak van telecom scoort Gent goed, en daar is de aanwezigheid van IBBT niet vreemd aan. Naast grote namen zoals TomTom en Netlog zijn er tal van jonge ICT bedrijven die ervoor kiezen om zich in het Gentse te vestigen. In 2010 werd de vzw Ghent Web Valley opgericht.

Ghent Web Valley wil Gent bekendheid geven als hét 'online kenniscentrum' en op die manier internationale investeerders en nieuw talent aantrekken om mee het online gebeuren verder uit te bouwen. De Waalse Krook, waarvan de voltooiing voorzien wordt in 2015, zal deze beweging nog versterken.

Emeritus professor

Marc Van Montagu: aan de wieg van de plantenbiotechnologie

Gent is de geboorteplaats van de plantenbiotechnologie. Het was immers professor Marc Van Montagu, die samen met zijn collega Jozef Schell het mechanisme van 'genentransfer' ontdekte, dat van het grootste belang is voor de genetische wijziging van planten. Van Montagu stond aan de basis van twee spin-offs: Plant Genetic Systems (PGS) en CropDesign. In 2000 richtte hij het Institute of Plant

Biotechnology for Developing Countries (IPBO) aan de Universiteit Gent op. De missie van het instituut is training, technologietransfer en onderzoek naar plantenbiotechnologie, gericht op de noden van de minder ontwikkelde landen. Hij is voorzitter van PRRI (Public Research and Regulation Initiative) en van EFB (European Federation of Biotechnology). Marc Van Montagu ontving zes eredoctoraten en verschillende prijzen, waaronder de prestigieuze 'Japan Prize'.

Een greep uit de buitenlandse kennisbedrijven in het Gentse:

- **ArcelorMittal Gent** maakt deel uit van de staalreus ArcelorMittal. Het is een maritiem en geïntegreerd staalbedrijf en één van de meest geïntegreerde staalproducenten binnen de groep.
- **Kronos Europe** maakt deel uit van Kronos Worldwide en produceert titaniumdioxide pigmenten op industriële schaal.
- **Esko Graphics** is een wereldleider in innovatieve software- en hardware-oplossingen voor de ontwerp-, productie-, communicatie- en management-stadia van de volledige grafische en verpakkingsketen.
- **Milliken Europe** maakt deel uit van Milliken & Company, één van de grootste textiel en chemieproducenten. De groep telt meer dan 2.200 patenten.
- **TomTom** nam in juni 2008 het Gents bedrijf TeleAtlas over. Sindsdien is TeleAtlas deel van de marktleider in locatie- en navigatieapplicaties.
- **Bayer Bioscience** is opgericht in 1982. Het bedrijf is het grootste innovatiecentrum in plantbiotechnologie van Bayer CropScience.
- **Yakult België**, expert op het gebied van gezondheidsproducten en probiotica, introduceerde in 1995 in België het probiotische zuiveldrankje Yakult, met de *Lactobacillus casei* Shirota (LcS) bacterie. De LcS-bacterie in Yakult is een melkzuurbacterie die de natuurlijke weerstand helpt te ondersteunen.

Gent biedt ruimte voor ontwikkeling

Om de vaak snelgroeiende kennisbedrijven een plek in en rond de stad te bieden, werd een visie ontwikkeld die vandaag vruchten afwerpt. In de incubatiecentra en bedrijvenparken vinden internationale bedrijven de geschikte infrastructuur voor duurzame groei.

IBBT-incubatiecentrum voor ICT

Aan de Gentse Zuiderpoort beheert het IBBT - het Interdisciplinair Instituut voor Breedband Technologie - een incubatiecentrum, iCubes. Hier kunnen innovatieve ICT-bedrijven werkruimte huren, dicht bij sectorgenoten. Doel van het incubatiecentrum is bedrijven niet alleen logistiek te ondersteunen, maar hen ook samen te brengen zodat er kruisbestuiving ontstaat, die leidt tot nieuwe innovaties.

www.icubes.be

De Gentse kantorenmarkt is na Antwerpen de grootste van Vlaanderen. Vandaag bevindt het leeuwendeel van de kantoorruimte zich in het centrum en het zuidelijke gedeelte van de stad. Ook de meeste kennisbedrijven zijn gevestigd in de zuidelijke mozaïek, voornamelijk op het Technologiepark Zwijnaarde. In het domein van de biotechnologie, maar ook in andere domeinen zoals ICT en nieuwe materialen, vormt Gent een aantrekkingspool voor de vestiging van hoogtechnologische bedrijven. En vermits ook jaarlijks enkele spin-offs het licht zien, wordt werk gemaakt van extra ruimte.

Naast de specifieke ruimte voor kennisbedrijven, groeit ook de ruimte voor andere - al dan niet internationale - bedrijvigheid. Bovendien zal de kantooroppervlakte in de komende jaren met bijna 300.000 m² toenemen.

- Op wandelafstand van het station Gent Sint-Pieters komen er 82.000 m² nieuwe kantoren.
- Het project The Loop biedt ruimte voor 155.000 m² nieuwe kantoren.
- Het stadsvernieuwingsproject Oude Dokken zal niet alleen wonen, maar ook werken aan het water mogelijk maken. Er zijn 23.000 m² nieuwe kantoren voorzien.
- Rondom het nieuwe Arteveldestadion komen er bijna 30.000 m² nieuwe kantoren.

Daarnaast zijn er nog talrijke private initiatieven om bedrijfsverzamelgebouwen en kantoren te bouwen in de Gentse regio. In het masterplan van de stad

Gent is heel wat ruimte voorzien voor kennisbedrijvigheid, multifunctionele gebouwen, incubatoren, ... Zo plant Gent de ontwikkeling van wetenschapspark Rijvissche met 65.000 m² bruto vloeroppervlakte voor kennisbedrijven die nauwe banden hebben met kennisinstellingen. Dit park zal een directe link krijgen met het nabijgelegen Technologiepark.

Vanaf 2014 zal het 'slim logistiek park' Eiland Zwijnaarde klaar zijn met een totale uitgeefbare oppervlakte van ca. 35 hectare, op een terrein van ca. 60 hectare.

Ook in de grote stedelijke economische projecten die op stapel staan, is een groot aandeel ruimte voor kantoren en kantoorachtigen voorzien. Een overzicht (zie ook: www.agsob.be en www.investingent.be).

Ik vind Gent een grote stad die toch klein aanvoelt, omdat alles goed bereikbaar is met de fiets, bus of tram. De binnenstad is indrukwekkend mooi en erg gezellig, met veel shops, restaurants en toffe bruine cafés waar je kunt genieten van de heerlijke lokale bieren.

 Niels Sluijs (Nederland), doctoraatstudent, Universiteit Gent

Technologiepark Zwijnaarde

Het Technologiepark Zwijnaarde is strategisch gelegen vlakbij de verkeerswisselaar van de E40 autoweg Oostende-Brussel met de E17 Antwerpen-Kortrijk. Het park beslaat een oppervlakte van 52 ha en bestaat uit de Campus Ardoyen (30 ha) en het Wetenschapspark Ardoyen (22 ha). Op de Campus Ardoyen zijn verschillende gebouwen gevestigd van de Faculteit Ingenieurswetenschappen en de Faculteit Wetenschappen van de Universiteit Gent. Op het Wetenschapspark Ardoyen zijn momenteel een veertigtal onderzoeksgespecialiseerde bedrijven gevestigd, die in totaal 1.500 personen tewerkstellen.

De meeste van deze bedrijven zijn, vooral in Biotech en ICT, spin-offs van de Universiteit Gent en start-ups van VIB (het Vlaams Instituut voor Biotechnologie). De VIB bio-incubator en het Innovatie en Incubatiecentrum (IIC) op het Wetenschapspark Ardoyen zijn ideale vestigingsplaatsen voor jonge, R&D-intensieve opstartbedrijven. Dankzij de concentratie van biotechbedrijven op het Wetenschapspark Ardoyen speelt dit een belangrijke rol in de ontwikkeling van de Vlaamse biotechcluster.

Wetenschapspark Rijvissche

Stad Gent plant de ontwikkeling van het wetenschapspark Rijvissche. Rijvissche voorziet in ruimte voor startende of gevestigde bedrijven die focussen op fundamenteel en/of toegepast onderzoek en ontwikkeling, in samenhang met onderwijs- en/of opleidingsactiviteiten. Het totale projectgebied heeft een oppervlakte van 13,47 ha, waarvan 10,88 ha bestemd is als wetenschapspark. Er is 65.000 m² bruto vloeroppervlakte voorzien.

Een greep uit het lijstje van de bedrijven en kennisinstellingen op het Technologiepark:

- Innogenetics, het eerste Europese biotechbedrijf genoteerd op de EASDAQ;
- Wereldleiders in agrobiotech zoals Bayer BioScience en Crop-Design;
- Een mix van startende en bedreven biotechbedrijven zoals Ablynx, Actogenix, AlgoNomics, BioMaric, Devgen, ...;
- Een biotechservicecentre, dat bedrijven bundelt met gespecialiseerde diensten (BIP, Careers in Life Sciences, ...);

- Academische kenniscentra (Universiteit Gent, VIB) die onderzoek doen naar agro- en medische biotech van wereldklasse;
- Het VIB-hoofdkantoor en drie onderzoeksdpartementen, waarvan twee in rode biotechnologie en één in groene biotechnologie.

1. Technologiepark Ardoyen
2. The Loop
3. Project Gent Sint-Pieters
4. Oude Dokken
5. Artevelde Stadion
6. Wetenschapspark Rijvissche
7. Eiland Zwijnaarde
8. Waalse Krook
9. Biobase Europe

Over de rol van flandersBio

FlandersBio, gevestigd vlakbij het toekomstige Rijnvisse wetenschapspark, is de sectororganisatie die zich toespitst op de biowetenschappen en biotechnologie in Vlaanderen. FlandersBio vzw werd in 2004 opgericht als ledenorganisatie en telt vandaag meer dan 180 leden. 'Building Biotech Bridges' is de slogan van FlandersBio. Bruggen tussen biotechbedrijven, de overheid en de academische wereld. Tussen Vlaanderen en andere landen.

De organisatie vertegenwoordigt de sector, zorgt voor een positief werkklimaat en wil de drijvende kracht zijn achter de duurzame groei van de kennisgebaseerde

Vlaamse biotechbusiness. Netwerken, informeren en lobbywerk zijn de belangrijkste activiteiten.

FlandersBio in cijfers:

- 140 leden, waarvan 95 biotechbedrijven;
- 600 tot 700 bezoekers op de jaarlijkse conventie 'Knowledge for Growth';
- vertegenwoordigt zowat 10.000 medewerkers in life sciences in Vlaanderen (de totale omzet van de biotechsector in Vlaanderen bedraagt 2,9 miljard euro en is goed voor 0,5 miljard euro aan R&D-uitgaven).

www.flandersbio.be

Het wetenschapspark vormt een onderdeel van de Groenpool Parkbos, en is gelegen ten zuiden van Gent, vlakbij de universiteit en het Technologiepark. Door zijn ligging vlakbij de E40 autosnelweg biedt het bedrijven een goede ontsluiting naar de haven, Antwerpen en Brussel.

Eiland Zwijnaarde

Het Eiland Zwijnaarde - begrensd door 3 waterwegen - wordt ontwikkeld als een duurzaam regionaal bedrijventerrein. Er komen niet alleen kantoren, er is ook ruimte voor transport, logistiek en distributie. De totale uitgeefbare oppervlakte beslaat ca. 35 hectare, op een terrein van ca. 60 hectare. Bij de inrichting van het terrein wordt ook rekening gehouden met een kwalitatieve natuurlijke en landschappelijke inkleding.

De site wordt ontwikkeld als een 'slim logistiek park', met:

- 14 ha kennisbedrijvigheid met ruimte voor R&D van grote bedrijven of voor kennisbedrijven met productie- en opslagcapaciteit;
- 18,6 ha logistieke en gemengde bedrijvigheid, zoveel mogelijk watergebonden;
- 3,1 ha flexibele zone, ingevuld hetzij met kennisbedrijvigheid, hetzij met logistieke bedrijvigheid; deze zone zal als laatste worden uitgegeven.

Eiland Zwijnaarde wordt ontsloten via autosnelweg, waterweg en een uitgebreid fietsnetwerk; het bedrijventerrein zal ook bereikbaar zijn via openbaar vervoer. De eerste bedrijven kunnen er openen in het najaar van 2014.

The Loop

'The Loop' is de publiek-private ontwikkeling van een nieuw stadsdeel - 145 ha groot - met bovenregionale uitstraling. Het zal worden ingevuld met werk- en winkel-, ontspannings- en woonmogelijkheden in een hoogkwalitatieve en stimulerende omgeving. In een eerste fase wordt werk gemaakt van 336.500 m² van de in totaal 552.500 m² vloeroppervlakte. Naast 150.000m² voor kantoor-achtigen, is er ook ruimte voor 155.000m² nieuwe kantoren. De ontwikkeling verloopt gefaseerd, over een periode van een 20-tal jaar.

The Loop is eveneens gelegen in het zuidelijk deel van Gent, in de nabijheid van de verkeerswisselaar E17/E40.

De Waalse Krook

De Stad Gent wil op de site 'De Waalse Krook' de 'Bibliotheek van de toekomst' en het 'Centrum voor nieuwe media' realiseren. Kennis en cultuur worden er zowel op traditionele (papieren) als op hoogtechnologische dragers verzameld, bewaard, ontsloten en gebruikt. Om bij te blijven met de recentste ontwikkelingen zal de bibliotheek samenwerken met de UGent en het IBBT. Het IBBT en enkele vakgroepen van de Universiteit tonen grote interesse om zich op de site te vestigen. Zo vloeien de vernieuwingen rechtstreeks naar de bibliotheek, waar ze voor elke bezoeker beschikbaar zullen zijn. De onderzoekers en de gebruikers zullen elkaar ook ontmoeten. Op die manier wordt de Waalse Krook een levend laboratorium waar alle partijen direct kennis uit kunnen putten.

Daarnaast zal het voormalige Wintercircus dat deel uitmaakt van de site gerestaureerd worden en plaats bieden aan het Vlaams Instituut voor de Archivering en Ontsluiting van het Audiovisueel Erfgoed. Bovendien zal het Centrum voor nieuwe media ruimte aanbieden aan jonge, innovatieve bedrijven.

Verder zullen ook woongelegenheden, thematisch verwante detailhandel, horeca en vrijetijdsinitiatieven in en rond het voormalig circus een plaats krijgen. In 2012 gaan de nieuwbouwwerken van start. De opening van de bibliotheek van de toekomst en het Centrum voor nieuwe media is gepland voor het najaar van 2015.

Ugent ©

Bio Base Europe: Pilootinstallatie voor Industriële Biotechnologie en Bioraffinage

Bio Base Europe is een samenwerkingsverband tussen Ghent Bio-Energy Valley en Biopark Terneuzen in Nederland. Beide organisaties ijveren al lang voor de uitbouw van een biogebaseerde economie in de grensregio Vlaanderen-Nederland. Deze economie draait niet alleen om biobrandstoffen, maar ook om de ontwikkeling van biogebaseerde producten zoals biokleurstoffen, bioplastics, biochemicalïën en biodetergenten. Bio Base Europe is een vooruitstrevend Europees initiatief voor de ontwikkeling van de biogebaseerde economie van de toekomst.

Het Bio Base Europe initiatief is in Europa het eerste in zijn soort. Het wil een uniek platform ontwikkelen voor de bevordering van duurzame bioprocessen, die de ontwikkeling van bio-energie en biogebaseerde producten uit duurzame biomassabronnen bevorderen en de afhankelijkheid van eindige fossiele grondstoffen reduceren. Deze overgang wordt beschouwd als een van de belangrijkste wegen naar industriële duurzaamheid.

Bio Base Europe bestaat uit twee onderdelen: een pilootinstallatie en een opleidingscentrum. De Bio Base Europe Pilot Plant zal zich hoofdzakelijk richten op technologieën van de tweede generatie. Hiermee worden landbouwkundige nevenproducten en gewassen die niet bestemd zijn voor consumptie - zoals tarwestro, maïskolven, houtsnippers, Jatropha- en algenolie - omgezet in biobrandstoffen, biokunststoffen en andere biogebaseerde producten. De pilootinstallatie van Bio Base Europe is een flexibele en gevarieerde proefinstallatie die de hele waardeketen op één plaats huisvest: van de groene bronnen tot het uiteindelijke product. Het fungeert als een open innovatiecentrum voor commerciële bedrijven en onderzoeksinstituten die zich toespitsen op bioactiviteiten in de hele wereld. Hoewel de wetenschap de mogelijkheden van deze technologieën al in laboratoriumproeven heeft aangetoond, ligt de moeilijkheid in de opschaling van deze processen voor productie. De Bio Base Europe Pilot Plant is er om deze hindernis uit de weg te ruimen door proeffaciliteiten te verschaffen

die de opschaling van nieuwe bioprocessen naar een industriële schaal mogelijk maken. De pilootinstallatie (eerste helft 2011 in gebruik genomen) is in de Gentse haven gehuisvest, aan de Rodenhuiszekaai, in de onmiddellijke nabijheid van het bioraffinaderijcomplex.

Daarnaast zal het Bio Base Europe initiatief een ultramodern opleidingscentrum omvatten, het Bio Base Europe Training Center, om het industriebrede tekort aan vakkundige procesoperators en technische onderhoudsspecialisten aan te pakken. Het opleidingscentrum Bio Base Europe wordt gevestigd in Terneuzen, net over de grens in Nederland, op 30 km van de Pilootinstallatie.

www.biobaseeurope.org

Leven en werken in Gent

National Geographic Traveler Magazine riep Gent uit tot derde meest authentieke bestemming ter wereld.

En The Lonely Planet vroeg zich in 2010 luidop af waarom Europa Gent zo lang verborgen had gehouden.

De bekendste reisgids ter wereld bezorgde de Arteveldestad prompt een plaats in de wereldtop 10.

Beide publicaties bestempelen Gent als een authentieke plek vol uitstekend bewaard gebleven gebouwen en kunstschaten, al is dat steevast niet de voor naamste reden om de stad aan te prijzen. De auteurs stellen keer op keer opgelucht vast dat Gent ondanks zijn historische waarde geen levend mu-

seum is geworden, maar een “wonderlijke mix van een schitterend verleden en een eigentijdse, bruisende stad”.

En dat is ook precies waarom het zo goed klikt tussen de stad en zijn inwoners. Gentenaars zijn van nature progressief en open-minded.

De aanwezigheid van de universiteit en de verschillende hogescholen met hun 67.000 studenten zit daar voor veel tussen. In Gent wordt onophoudelijk en met volle teugen geleefd, gewerkt en genoten. Zowel overdag als 's nachts.

Leven en werken in Gent

**Aangenaam
shoppen**

p 60

**Multimodaal
mobiel**

p 60

**Ontelbare
lekkere keukens**

p 60

**Een school
voor elk kind**

p 61

**Gemaakt voor
cultuurminnaars**

p 62

Musea die verleiden

p 62

**(Top)Sportief en
recreatief**

p 63

**Klaar om naar
Gent te komen?**

p 63

Arbeidskaart

p 65

Het visum

p 65

En je familie?

p 65

Leven en werken in Gent

Aangenaam shoppen

Ook al is Gent met ruim 240.000 inwoners de tweede grootste stad van Vlaanderen, toch overheerst de drukte nooit. Een uitgekiend verkeerscirculatieplan respecteert zowel de auto als de zwakke weggebruiker, waardoor de historische kern van de stad - een voetgangerszone van zo'n 36 hectare - uitgroeit tot een gezellig handelscentrum. Behalve een uitgebreid assortiment gespecialiseerde voedingswinkels en supermarkten, zijn in de buurt van de autovrije Veldstraat zowat alle populaire kledingketens terug te vinden. Liefhebbers van topdesigners, originele kledij, juwelen en decoratie vinden verspreid in de stad hun gading in de vele winkeltjes opgericht door lokale, creatieve ondernemers.

Multimodaal mobiel

In de stad is de fiets een geliefd vervoersmiddel. Of het kan te voet. De belangrijkste diensten, het handelscentrum en de bezienswaardigheden liggen in het centrum van de stad immers op wandelafstand van elkaar. Ook via het fijnmazige openbaar vervoersnet - bus, trolley en tram - geraakt men vlot en in geen tijd naar de andere kant van de stad. De auto kan terecht in een van de vele ondergrondse parkings.

Ontelbare lekkere keukens

Gent is een fiere Vlaamse stad. Het is daarom de ideale plek om te achterhalen waarom Vlamingen zo vaak als Bourgondiërs worden omschreven. Lekker eten maakt deel uit van onze volksaard. In de stad zijn ontelbare eetgelegenheden die dit in geuren en smaken illustreren. De authentieke Vlaamse keuken overwint elke strijd met een grote of een kleine honger.

Gent mag dan wel Vlaanderen zijn in het klein, toch is er plaats zat voor de rest van de wereld. De gastvrijheid van de stad weerspiegelt zich in het ruime aanbod aan restaurants en eethuizen die buitenlandse gerechten serveren. Noem een exotische uithoek van de wereld en even later wordt het nationale gerecht opgediend.

Een school voor elk kind

Volgens de OESO behoort het Vlaamse onderwijsstelsel al jaren tot de beste in de wereld. Dat weerspiegelt zich in het scholenaanbod in Gent. De stad beschikt over een groot aantal onderwijsinstellingen met diverse studierichtingen, filosofieën en methodieken. Het stedelijk onderwijs alleen beschikt over een 30-tal basisscholen (kleuterscholen

en lagere scholen) met 44 vestigingsplaatsen in het centrum en de randgemeenten van de stad. Het stedelijk secundair onderwijs biedt een brede waaier aan opleidingen, zowel in het algemeen vormend als in het technisch en beroepsonderwijs, zodat elke jongere de kans krijgt om zich maximaal te ontplooiën. Ook anderstalige nieuwkomers en jongeren

die deeltijds willen werken en studeren, kunnen in het secundair onderwijs terecht. Sommige expats kiezen er voor om hun kinderen internationaal onderwijs aan te bieden. Ze kunnen daarvoor terecht in verschillende privéscholen in Vlaanderen en rond Brussel. Ook in Gent zijn er plannen om internationaal onderwijs aan te bieden.

Er is altijd wat te beleven in Gent, zowel op sociaal als op cultureel vlak. Het is groot genoeg om een brede waaier activiteiten te bieden en klein genoeg om alles binnen handbereik te hebben. Het multiculturele karakter van de stad zorgt ervoor dat ik me hier thuis voel.

Daniel Ruiz Romera (Spanje), Onderzoekingenieur, OCAS NV/ArcelorMittal Global R&D Gent

Gemaakt voor cultuurminnaars

In Gent komen cultuurminnaars nooit bedrogen uit. Voor elke klassiek theater zijn er zeker vijf zaaltjes waar aan de lopende band onafhankelijke producties worden vertoond.

Voor elk commercieel cinemacomplex is er een bioscoop waar nichefilms en kwaliteitsproducties uit de hele wereld worden gedraaid. En het nachtleven in Gent biedt zowel traditionele praatcafés als hippe en originele evenementen, waar jongeren uit heel Europa naar afzakken. Gent ademt kunst, cultuur en entertainment.

September en oktober zijn traditioneel de maanden waarin klassieke muziek centraal staat.

Het Festival van Vlaanderen organiseert dan een brede waaier aan concerten, die doorgaans plaatsvinden in de talrijke historische gebouwen en kerken die de stad rijk is. Het Gentse culturele seizoen stopt echter nooit. Het hele jaar door komt de cultuurliefhebber hier aan zijn trekken.

Twee niet-te-missen afspraken zijn de Gentse Feesten in juli en het Internationaal Filmfestival van Vlaanderen-Gent in oktober.

De Gentse Feesten is een festival dat alles tegelijk wil zijn en daar al decennia wonderwel in slaagt. Muziekfestival, theaterfestival, multicultureel trefpen, straattheaterfestival, gastronomisch paradijs, kermis, circus en folkloristisch unicum: de wonderlijke mix maken van het evenement een hoogmis voor wie op zoek is naar authentieke kunst, oeverloos amusement en pretentieloos entertainment.

Tien dagen lang is de binnenstad één grote feestzone en gaan de activiteiten de klok rond door. Jaarlijks bezoeken op 10 dagen tijd meer dan anderhalf miljoen mensen de Gentse Feesten.

Het Filmfestival van Gent wint sinds 1974 jaarlijks aan belang. Er wordt bijzondere aandacht besteed aan filmmuziek waardoor het festival een stevige plaats in de Europese top verwierf. De uitreiking van de World Soundtrack Awards en de traditionele filmprijzen lokken jaarlijks internationale filmsterren en meer dan 130.000 film liefhebbers naar de rode loper in Gent.

Musea die verleiden

De stad telt een aantal gereputeerde musea. Het Stedelijk Museum voor Actuele Kunst, kort **S.M.A.K.**, is wellicht het bekendste of meest beruchte. De collectie toont vooral Europese moderne kunst van na 1950 tot en met de kunst van nu. Het museum behandelt kunststromingen zoals Cobra, Pop Art, Minimal Art, Conceptuele kunst en Arte Povera, met werken van kunstenaars die tot de wereldtop behoren.

Aan de overkant van de straat huist **het Museum voor Schone Kunsten**. Het is een van de oudste musea van het land en geeft een gevarieerd beeld van de Vlaamse kunst van de Middeleeuwen tot en met de eerste helft van de twintigste eeuw. Tot de topwerken van de oude kunst horen twee meesterwerken van Jheronymus Bosch.

De vaste collectie van **het Design museum Gent** bevat dan weer een aantal belangrijke zeventiende- en achttiende-eeuwse interieurs, maar het museum richt zich vooral op twintigste-eeuwse en hedendaagse vormgeving.

Het Museum Dr. Guislain bekleedt een unieke positie in de internationale museumwereld. Het is gehuisvest in de voormalige gebouwen van de psychiatrische instelling. Het beschrijft het leven in de psychiatrie vanaf 1860 tot nu en toont de beeldvorming over geesteszieken en mensen met een handicap. Outsiderskunst is een ander aspect van dit boeiende museum.

Van in de middeleeuwen tot in de negentiende eeuw was Gent een belangrijk textielcentrum. Het Museum voor Industriële Archeologie en Textiel, **MIAT**, geeft een uniek beeld van de ingrijpende technologische veranderingen die onze samenleving de voorbije 250 jaar onderging. De hoogste verdieping van het museumgebouw biedt een prachtig uitzicht over de stad.

Het Huis van Alijn toont het Gentse dagelijkse leven uit de periode 1880-1970. Het verhaal van de ontwikkeling van de stad wordt sinds 2010 verteld in het gloednieuwe **STAM**. Het is de ideale plek om de stad in zijn historische context te plaatsen. Men kan er op een innovatieve en interactieve manier de echte stad van vandaag te leren kennen.

(Top)Sportief en recreatief

In Gent kan je blijven bewegen. De stad beschikt over een uitgebreid gamma moderne sporthallen en velden. Naast de uitgebreide sportinfrastructuur die over groot Gent ligt uitgespreid, is er een concentratie van sportaccommodatie op en rond het natuur en recreatiedomein Blaarmeersen. Hier huist de sportieve long van de stad. De uitgebreide sportieve en recreatieve infrastructuur, de vijver met strand en ligweide, de camping met de trekkershutten en de aanwezige horecafaci-

liteiten bieden een ideaal kader voor allerlei sportactiviteiten.

In het uitgebreid aanbod van in- en outdoor sportfaciliteiten, waaronder de Topsporthal Vlaanderen, het Vlaams Wielercentrum Eddy Merckx met de gloednieuwe BMX-piste, de omnisporthal, de Topgymnastiekhal en de Trampoline- en Ritmiekhal, vindt iedere sportieveling zijn gading. Roeiers komen aan hun trekken op de Watersportbaan.

En meer is mogelijk. Kajakken door de historische binnenstad, Belgische topvoetbalclub AA Gent bewonderen of zelf voetballen in een van de vele clubs rond Gent, de wielergekte meemaken rond de zesdaagse en de Vlaamse klassieker Omloop het Nieuwsblad, deelnemen aan de stratenloop van Gent, meedoen aan de vele sportkampen die de Stad organiseert voor haar inwoners: de mogelijkheden om actief of passief van sport te genieten zijn even divers als de Gentenaars zelf ...

Klaar om naar Gent te komen?

Wie plant in Gent te komen werken, kan gebruikmaken van onderstaande checklist. Een stressloze overkomst begint met het tijdig aanvragen van bepaalde documenten.

6 maanden vooraf

- Verzamel je belastingaanslagen van de voorbije jaren. Ze zullen van pas komen bij het invullen van je eerste belastingaangifte in België, zeker indien je een deel van het lopende jaar in een ander land hebt gewerkt.

- Verzamel rekeninguittreksels en uitgavenstaten van je kredietkaarten.

2 maanden vooraf

- Doe je visumaanvraag bij de Belgische ambassade of het Belgische consulaat in je eigen land (niet voor EU-onderdanen en inwoners van de Europese Economische Ruimte (EER).

Nuttige websites:

www.gent.be

www.visitgent.be

www.delijn.be

www.nmbs.be

- Het duurt gemiddeld vier weken vooraleer je het document in de brievenbus krijgt.
- Contacteer het ministerie van Buitenlandse Zaken van je eigen land om na te gaan of er bilaterale verdragen bestaan die betrekking hebben op onderdanen die in België werken.
- Check of je paspoort 15 maanden geldig is.
- Zorg dat al je huisdieren die je wil meenemen naar België, ingeënt zijn tegen hondsdolheid.

1 maand vooraf

- Indien je niet in de EU woont, dien je tijdig je werkvergunning aan te vragen. Daarvoor zal je contact moeten opnemen met je (toekomstige) werkgever in België.
- Maak kopieën van geboorte-, huwelijks- of echtscheidingsdocumenten, die kunnen van pas komen voor je inschrijving in België.

- Verwittig je bank van je plannen om in België te komen werken en vraag hoe je best je bankzaken kan regelen.
- Open een expatbankrekening in België die je van bij je aankomst gelimiteerde financiële mogelijkheden zal bieden.
- Verzamel schoolattesten van je kinderen. Dat zal het gemakkelijker maken om in België de juiste school te vinden.

2 weken vooraf

- Haal bij de lokale autoriteiten van je woonplaats

een bewijs van goed zedelijk gedrag; dat zal je nodig hebben om een verblijfsvergunning te bekomen.

- Ga na hoe je ziekteverzekering de overgang naar het Belgische sociale zekerheidssysteem kan begeleiden.

1 week vooraf

- Huisdieren moeten een gezondheidsattest hebben dat maximum een week voor het vertrek naar België werd afgeleverd.

- Koop een Frans en Nederlands woordenboek of taalgidsen die je eerste stappen in België kunnen vergemakkelijken. In Gent spreken de mensen naast hun moedertaal (Nederlands) en de tweede landstaal Frans doorgaans ook een behoorlijk mondje Engels.
- Verzamel medische attesten en documenten die je inschrijving bij een sociale zekerheidskas in je eigen land kunnen aantonen.

Arbeidskaart

Om in België te mogen werken, moet je als buitenlandse werknemer over een geldige arbeidskaart beschikken. Die voorwaarde geldt niet als je onderdaan bent van een lidstaat van de EER of Zwitserland, en voor sommige categorieën van werknemers. Belgische werkgevers moeten een arbeidsvergunning en een arbeidskaart B aanvragen als ze je als buitenlandse werknemer willen tewerkstellen. Op basis van die arbeidsvergunning kan je dan een visum aanvragen.

Ben je een niet-EU-onderdaan (met uitzondering van EER-onderdanen en burgers van IJsland, Noorwegen en Liechtenstein) die in België een zelfstandige activiteit wil uitoefenen, dan moet je eveneens een arbeidskaart aanvragen. Dat kan bij de Belgische diplomatieke of consulaire post in het land van de laatste woonplaats of bij de lokale autoriteiten van de woonplaats als je al legaal verblijft in België.

Het visum

Ben je afkomstig uit een land buiten de Europese Unie, IJsland, Monaco, Noorwegen, Liechtenstein of Zwitserland en wil je langer dan drie maanden in België blijven, dan ben je onderworpen aan de visumplicht. Je moet dan vooraf een Schengenvisum type D hebben verkregen. De aanvraag doe je bij de Belgische diplomatieke of consulaire post in jouw thuisland.

Wil je in België komen werken, dan moet je in het bezit zijn van een paspoort dat minstens een jaar geldig is, een recent bewijs van goed zedelijk gedrag over de laatste vijf jaar, een geneeskundig getuigschrift en een arbeidsvergunning. Die arbeidsvergunning moet worden aangevraagd door een Belgische werkgever en wordt afgeleverd samen met de arbeidskaart B. Wanneer het visum toegekend is en je als buitenlands onderdaan in België aankomt, moet je je bij het gemeentebestuur van je verblijfplaats melden om je verblijf verder te regulariseren.

En je familie?

België heeft een progressieve wetgeving die soepel omgaat met vaste hetero- of homoseksuele partners van mensen die legaal in het land verblijven. Er komt bij hun verblijf weliswaar ook wat papierwerk kijken. Je partner moet ouder dan 18 jaar zijn en in het bezit zijn van: een paspoort dat 15 maanden geldig is, een kopie van jouw identiteitskaart, documenten die aantonen dat jullie (niet) gehuwd zijn, documenten die aantonen dat jullie een stabiele relatie hebben (foto's, brieven, rekeningen ...), een geboortetest, bewijzen dat je partner voldoende financiële draagkracht heeft om in België te leven, een bewijs dat jullie in België zullen samenwonen, een verklaring van goed zedelijk gedrag, een medisch attest en een verklaring dat jij financieel verantwoordelijk bent voor je meereizende partner. Zodra die met een type D visa aankomt in België, moet ook hij/zij zich inschrijven in de gemeente waar jullie samen zullen verblijven.

Kinderen onder de 16 jaar mogen in België verblijven zonder eigen reisdocumenten op voorwaarde dat ze begeleid worden door hun ouders. Indien je gescheiden bent, moet je in het bezit zijn van een toelatingsattest dat ondertekend werd door je voormalige partner en dat werd gemachtigd door de autoriteiten van je woonplaats.

Nuttige websites

Algemene informatie:
www.diplomatie.be

Visa en verblijfstitels: website van Dienst
Vreemdelingenzaken - <https://dofi.ibz.be>

Mail: helpdesk.dvzoe@dofi.fgov.be

Arbeidskaarten:
website Dienst Migratie - www.werk.be
Mail: arbeidskaart.gent@vlaanderen.be

Online registreren/stadsbestuur Gent:
www.gent.be - bevolking/vreemdelingen/studenten
met vreemde nationaliteit/ E loket

Mail: burgerzaken.expats@gent.be

Studeren in Gent: www.studentingent.be

Niets uit deze uitgave mag verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt worden door middel van druk, fotokopie, microfilm, elektronisch of op welke wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de Stad Gent.

Verantwoordelijke uitgever

Sofie Bracke, Schepen van Innovatie en Werk,
Botermarkt 1, 9000 Gent

Foto's

Foto cover: Tom Dhaenens

Projectleider

Stad Gent

Annemie De Tremerie

Productie

Fishtank

Coördinatie: Remi Maddens
www.fishtank.be

Vormgeving & layout

6+1

Studio director: Philippe De Wulf
Grafisch vormgever: Karolien Pletinck,
Jeison Malagon, Sophie Koch.
www.sixplusone.be

Teksten & vertaling

Com&co

Copy: Hans Vandenberghe
www.comco.be

Contactgegevens:

+32 9 210 10 60
ondernemen@gent.be
www.investingent.be
info@gentbc.be
www.gentbc.be

**This publication is also available in English
Cette publication est également disponible
en français**

Uitgifte datum: maart 2011

